

[tornar a fragments](#)

Codi de camp canviat

QUAN ELS SOMNIS ES FAN REALITAT

DE

ROSA MARIA SERRA REIXACH

CAPÍTOL 1: L'INICI DE LES CLASSES

Era un dia gris i plujós, d'aquells que no conviden gens a sortir. Va sonar el despertador i m'hi vaig tombar, però la mare, que coneix bé la meva fal·lera per dormir, va entrar a l'habitació sense que me n'adonés per vigilar-me d'a prop i em veié la intenció, així que em cridà fins que va aconseguir que m'aixequés. Em va fer esmorzar, tot i que encara no tenia gana, un got de llet calenta –massa per la calor que encara feia- amb unes torrades untades de la mantega que la tieta Fidela ens havia portat d'Andorra el darrer cap de setmana, després d'haver fet dues hores de cua per entrar i altres dues per sortir-ne. Sort que la mare no va privar-me del gust de mossegar una presa de xocolata abans de rentar-me les dents a corre-cuita perquè ja era hora de marxar. No es tractava de fer tard el primer dia de classe del nou curs, el més determinant per al meu futur de tots els cursats fins llavors.

Ja no era cap criatura. Començava a tenir una mica de borrissol damunt els llavis, la veu se m'havia fet una mica gruixuda, i no em venien pas ganes de jugar com anys enrera. Havien passat a la història els temps feliços del xumet i dels barrufets, dels cavallets i les rebequeries per bestieses. D'ara endavant se'm

podia exigir molt i jo, havia d'estar a l'alçada de les circumstàncies. I per què no ho havia d'estar?

-Ja ho tens tot? No et deixis res! –va dir la mare-, desconfiant com sempre de les capacitats dels altres.

La mare hauria d'haver sigut portera, perquè li agrada portar el control de les entrades i les sortides de tothom. Però, compte! Amb això no vull dir que sigui una tafanera, sinó que té una curiositat immensa per saber-ho tot de la gent que l'envolta, potser hauria d'haver treballat per al servei d'intel·ligència de l'estat, perquè té una gran capacitat per treure informació de la gent.

Es pensa que és ella l'única que té memòria (i en té, això és veritat), els altres –segons ella- som tots una colla de distrets i d'irresponsables. Es refereix sobretot al meu pare i al meu germà, perquè sempre han de fer tres viatges abans que no els falti res. Però jo sóc diferent, no obstant això, i no ho dic per tirar-me floretes, perquè encara tenim àvia; la mare sempre parla en plural i m'inclou dins el sac per si de cas em tornés com el pare. Ella no ho sap, però de vegades quan ella hi va, jo ja en torno. No li he dit que això em passa sovint amb els meus companys. Ella creu que més tard o més d'hora, es veu de qui un és fill. Jo penso que no sempre és així i que, en el meu cas, sóc una mena de mutació genètica i ningú no podria endevinar de qui sóc fill, si no fos, perquè intento passar pel fill de qui realment sóc. I tampoc vull dir que els meus pares siguin uns rucs o uns beneits.

Com he dit, a la mare, quant a intel·ligència, no la guanya qualsevol; però, no és del mateix tipus que la meva. Més aviat és una intel·ligència pròpia de les dones múrries.

Pel que fa al meu pare, més m'estimo no fer comentaris, tot i que per la feina és bo i el tenen molt ben considerat. Ara, quan juguem als escacs... no me'n guanya ni una!

Encara que no m'estigui bé de dir-ho, he sortit més llest que el meu germà petit. Des que va néixer el Damià, un quatre de març, del qual em recordo molt bé -i no perquè n'estés gelós ni res semblant, sinó perquè fou un dia en què semblava que s'enfonsés el món i ho dic per la moguda que va provocar el seu adveniment prematur- vaig comprendre que si d'ell depenia, a la família no hi hauria mai cap metge o advocat, cap enginyer ni ministre, ni cap professor, perquè amb la cara de babau que posà en sortir del ventre de la meva mare, ja en vam tenir prou per endevinar el seu futur: seria el pallasso de la família.

Però no és just etiquetar la gent des que neix, ens arrisquem a equivocar-nos.

Així que li deixaren posar els peus al món, amb el seu nasset vermell i les seves orelles aixecades, com si aterrés d'un llarg vol, es posà a riure en comptes de plorar i, de fet, no ho ha deixat de fer. Pel que m'han explicat, tots es van posar a riure també, inclosa la llevadora que es sorprengué de la reacció del nou nat.

I, com deia, encara no ha parat de riure, perquè qualsevol cosa li fa gràcia. Quan era petit, ni les carbasses que al juny s'emportava cap a casa el feien entristir. De vegades, em feia sortir de polleguera. La mare deia que ja canviaria, que les bufetades de la vida l'enduririen i li farien ser més assenyat. Llavors em semblava que ho deia per no desesperar-se, perquè jo no creia que pogués canviar.

Jo era i sóc ben diferent, i així, fent referència a la meva família i al seu caràcter, vaig començar la narració del meu diari personal, una mena de memòries d'adolescent, que vaig tenir guardat en un calaix durant molt de temps, i del qual, te'n faré ara cinc cèntims.

Jo sóc diferent al meu germà, sóc més seriós, -hi escrivia- he sortit a l'àvia Carme. A casa, sempre em diuen que penso massa, que quan sigui més gran ja tindrè motius per capficar-me, però que ara tinc edat de divertir-me. I ja ho faig, però em distrec quan imagino, quan realitzo viatges mentals cap a esferes molt llunyanes, d'on acostumo a tornar més satisfet que si me n'hagués anat a jugar al futbol o al parxís. De tota manera, la mare exagera, perquè faig moltes coses, encara que sigui per dissimular i fer veure que sóc com els altres nens. No vull que la mare es pensi que té un fill marcià o extraterrestre. Ja en té prou amb el pallasset del meu germà!

Ara, deixem-nos de les descripcions.

Aquell primer dia de classe, gris i plujós, a primera hora, tenia classe d'història amb el senyor Joan. Ja el coneixia, me n'havien parlat molt bé, però només el tenia vist de l'escola, encara no m'havia assegut davant de la seva taula. Ja en tenia ganes, perquè la història ha estat sempre una de les meves assignatures preferides. M'estimo més l'època contemporània que no pas les més antigues, però sóc dels que pensen que si es coneix el passat, es pot aprendre per preveure el futur. L'ideal seria aprendre dels errors del passat per evitar els del present i futur, però molt em temo que l'home no pot deixar d'ensopegar un cop i un altre en la mateixa pedra.

Avui toca l'edat mitjana, qualsevol company diria:

-És una època que em cau massa llunyana perquè m'interessi, però què hi farem...

En canvi, a mi sempre m'ha agradat aquesta època, després de la contemporània, la que més; per això m'he afecionat a llegir novel·les històriques que s'hi ambienten.

El senyor Joan explica força bé, és molt vehement, s'engresca fàcilment en contar les batalles –m'havien explicat alguns companys-. Ells l'apreciaven molt, i jo també podia dir que em queia bé només de veure'l per l'institut Àdhuc alguns diuen que per ser profe, és trempat, simpàtic i bona persona, qualitats força estranyes en un mestre. Són força exagerats, perquè els professors són persones normals, amb sentiments, família, afeccions... que es distingeixen

dels alumnes per tenir més edat, estudis i experiència, i el més important: per haver d'assumir un rol professional i social jeràrquicament superior al de l'alumne que s'ha de sotmetre –voluntàriament (ho recomano) o per força- a les normes que dicta el professor per tal de jugar correctament. A mi m'agrada el rol de ser alumne. Però no ho puc dir gaire alt i de vegades faig el ruc com els altres, per simular normalitat.

Efectivament, el senyor Joan va començar puntualment a les nou del matí amb la conquesta sarraïna a la península ibèrica i no ens estalvià les ganyotes que sempre feia -segons els meus companys entesos en la matèria- i la gesticulació exagerada que ens feia tanta gràcia a tots, però dissimulàvem com podíem, perquè hauria estat una manca d'educació manifestar-ho externament. Tot i així, algun xicot no era tan dissimulat i el senyor Joan es posava seriós. Encara sort que, de tant en tant, i potser perquè sabia que ho necessitàvem, ens deia un acudit i aprofitàvem per riure de totes les altres coses que feia estona que ens aguantàvem. Ens llançava unes mirades demolidores, el senyor Joan! com si endevinés tota la veritat... llavors ens vèiem descoberts i ens posàvem vermells com uns tomàquets madurs. Quan deixàvem de riure, una mica avergonyits, ell reia per sota el nas. Ens vencia, és clar, però no ens importava i esperàvem ansiosos un altre acudit, perquè no n'havíem tingut prou. Sovint tocava el timbre en el

moment en què rèiem de gust el segon acudit, una mica verd i malintencionat. Tot plegat era força divertit, el senyor Joan es guanyava el sou dignament, mereixia el nostre respecte, i mentrestant apreníem sense adonar-nos-en.

No obstant això, aquell primer dia de classe en què el cel era tapat i el plugim no cedí pas al sol en tot el matí, jo estava una mica distret i no reia tant les gràcies del senyor Joan com els meus companys. Transcorreguts els primers quaranta minuts de la classe, el soroll suau del plugim se'm va confondre amb la veu del mestre, la qual se'm feu monòtona fins arribar a no sentir-la, tan abstret estava amb els meus pensaments.

CAPÍTOL 2: L'EDAT MITJANA

La meva imaginació viatjà molt lluny durant uns moments: em vaig veure enmig d'un camp de blat, vestit de pagès pobre, amb unes espadenyes mig trencades, i a la mà duia una falç. Anava caminant cap a una casa de fusta, amb un pati tancat, enmig del qual hi havia una sínia moguda per un ase. M'anava atansant a la casa a pas lent, amb la falç m'anava obrint camí.

El cel era blau, cap núvol l'enteranyinava, el sol irradiava amb intensitat. La camisa blanca mig estripada que duia, ja em feia nosa. Me la vaig treure i l'escalfor del sol a la pell va complaure'm. Anava caminant i albirant la porta de la casa, desitjós que en sortís algú. De sobte, vaig veure acomplert el meu desig, una senyora, des del portal, gesticulava amb la mà, sembla que m'ho digui a mi –vaig pensar- i insistia un cop i altre, feia moure el braç d'una banda a l'altra, com un ventall i al final, vaig gosar de fer jo el mateix. Llavors, ella somrigué i em deixà de saludar. Vaig apropar-me encara més, la senyora em mirava fixament i quan vaig ser a poca distància, m'abraçà i jo, és clar, vaig fer el mateix, tot i que no la coneixia de res. Vaig sospitar que era la meva mare, i em preguntava per què no la reconeixia, no era pas ella,

tampoc era casa meva, ni la meva roba. Tenia la sensació d'haver estat transportat a una altra època.

Ah, no ho he dit tot!, aquella amable senyora, que va fer-me uns petons ben sonors i humits, em va donar un tros d'una mena de coca d'ametlles, la més bona que he tastat mai; també anava vestida d'una manera poc habitual, semblava pidolaire més aviat, i el més estrany, em digué pel meu nom, com el sabia ella, el meu nom?, no li he dit pas jo, i ella, com es deia?

Vam entrar junts a la casa, on no hi havia pràcticament mobles, ni llum, ni aixetes, ni electrodomèstics.

En un catre, hi dormia un nen petit. Devia tenir uns quatre mesos. Vaig deduir que era el meu germà. No era pas el Damià, no reia, ni plorava, dormia plàcidament. No sé com podia, perquè tenia aspecte de ser molt dur, res se semblava als bressols d'avui dia. És clar que la indumentària amb què anava, pobret, tampoc li deixava fer una altra cosa. Em va recordar les mòmies embolicades de dalt a baix.

Vaig veure palla a terra i vaig preguntar-li, a la senyora, per què servia. Em va posar cara d'estranyesa i va contestar que l'empràvem per escalfar la casa, perquè encara feia fresca per les nits i des que el pare se n'havia anat a la guerra, teníem poca llenya.

–I a quina guerra se n'ha anat el pare? –vaig preguntar-li.

–Lluita contra els sarraïns, fill meu, que ens ho volen prendre tot. Ara menja això, deus tenir gana.

No en tenia pas, de gana, estava encuriolit per saber on era, per què tot era tan diferent!, l'aigua es treia del pou, els estris eren de fusta, res d'acer inoxidable, res de plàstic, tot era roba i fusta, la vestimenta, la manera de parlar, tot plegat em resultava nou i molt estrany. On m'he ficat jo ara? –em preguntava- i la senyora amable em va donar un plat de farinetes que no havia menjat mai, però vaig trobar-lo força bo. Ai, si em veiés la mare menjant això!, jo que sempre em queixo dels seus plats... aquí no em donaran hamburgueses, ni patates fregides, ni ketchup, ni laminadures de xocolata, ja ho veig a venir... A veure què em donen!

El mestre em sorprengué embadalit i m'estirà de les orelles, com un nen petit, em preguntà què havia acabat de dir i no li ho vaig saber respondre, em va castigar de cara a la paret, i, en aquesta posició, no vaig tenir cap inconvenient per tornar a la casa, on m'havia instal·lat sense saber què hi feia, però la senyora trobava natural que jo hi fos, perquè després de donar-me menjar, em digué que anés a jugar amb el Miquel. No sabia qui era, però no vaig trigar a saber-ho, perquè la senyora féu sonar una campana penjada d'un cordill que era al porxo de la casa i de seguida aparegué un nen més petit que jo, rosset i prim, que es dirigí a mi com si em conegués de fa molt de temps.

–Anem al riu? -va preguntar-me engrescat i jo no m’hi vaig poder negar.

Sempre m’ha agradat nedar i em va fer gràcia anar-hi amb un amic desconegut. Em va començar a explicar coses, de les quals no havia sentit mai a parlar, però vaig dissimular i vaig dir-li que sí a tot. Vam caminar per la muntanya una bona estona, el paisatge era preciós, almenys m’ho semblava, per a mi era nou, i s’hi respirava bé, l’aire era pur, no contaminat com el d’ara a la ciutat, però ell no hi donava importància, suposo que ja hi estava acostumat, a passar per aquell camí ple de pollancre i salzes ploraners. En arribar a la vora del riu, el Miquel, decidit, es va despullar i es ficà de cap a l’aigua, jo no vaig gosar de fer-ho, fins que vaig calcular la fondària. Ell em convidava a entrar-hi.

-Vinga, què esperes, Jonatan?- em deia; primer li vaig respondre que no en tenia massa ganes, però finalment, vaig treure’m la roba i amb un parell de saltironets vaig entrar-hi, l’aigua estava molt freda, però molt neta. Vam nedar una estona -quin gust em va donar el contacte de l’aigua fresca!- i quan es començà a fer fosc, vam sortir de l’aigua, ens vam vestir i vam posar-nos a córrer per fer-nos passar el fred. M’hauria tapat amb un barnús, però d’això a l’època en què em trobava, no en devien usar.

Llavors, el mestre em va interrompre un altre cop, per dir-me que era l’hora de sortir de classe, que li fes una còpia per a l’endemà: “No em distrauré a classe”.

-Està bé, avui m'ho he merescut, perdoni, senyor Joan -li vaig dir, tot i que em va semblar un càstig per a nens de primària-, no he pogut evitar-ho, no sé què m'ha passat, he fet volar la imaginació...- I el mestre em donà un copet al clatell, vinga, fes la còpia i que no et torni a passar.

Quan vaig arribar a casa, vaig fer la còpia, abans que me n'oblidés, i després vaig continuar llegint el llibre que m'havia regalat la meva mare pel meu aniversari i que em tenia tan enganxat, que la mare m'havia de renyar:

-Vinga, que faràs tard, deixa el llibre ara... -

Aquella nit no vaig poder agafar el son, em venia a la memòria la casa, la senyora, el nen i el riu, fins que per esgotament vaig endormiscar-me quan les campanes de l'església de la Mercè ja tocaren les cinc.

Al matí, la mare volia que m'aixequés d'hora per ajudar-la, però jo estava cansat, gairebé no havia dormit, i vaig ronsejar fins que m'escrifassà i no em tocà un altre remei que fer bondat.

Van transcórrer tres dies més de classe sense cap altra novetat a destacar, era l'inici d'una rutina, només trencada pels caps de setmana i períodes de vacances, que es perllongaria durant nou mesos.

Aquell dissabte havia d'aixecar-me d'hora per anar amb la mare.

A la botiga, on ajudava la mare tots els dissabtes, hi havia poca feina i m'avorria, així que vaig seure en

una de les cadires de darrera del taulell i mentre mirava per la finestra cap al carrer, vaig deixar-me emportar un altre cop pels meus pensaments. La meva imaginació em transportà un altre cop a la casa.

La senyora –la meva mare fictícia- estava contenta, perquè tenia notícies del pare.

-És viu, fill, m'ho ha dit el Pere, que l'ha vist a la frontera. Li he preguntat si estava bé, -no està ferit?-li he preguntat- i m'ha contestat que el pare és molt valent, que no ha pres mal i que té moltes ganes de tornar a casa, però encara trigarà... I mentre m'ho explicava, amassava el pa. No ho havia vist fer mai a ningú, això, em vaig quedar mirant fixament les seves mans, una mica rugoses, que barrejaven farina, aigua, sal i llevat, m'interessava molt, perquè a casa comprem ja el pa fet i ella va notar que me la mirava atentament i se sorprengué:

-Què mires, fill? M'ho has vist fer molts cops, això. Darrerament et comportes d'una manera...

I la meva mare de debò, també m'ho va dir, quan a l'hora del dinar vaig preguntar-li per quina raó ja no es feia pa a casa.

-D'ençà que tot està industrialitzat i tot ha de passar per uns controls d'higiene, no se'n fa a casa, ni de pa ni d'altres coses, ja fa molts anys que a les ciutats, almenys, l'anem a comprar; prou feina ja tenim tots, i el pare que em va sentir va afegir:

-Vuit hores treballant a l'empresa fora de casa, haver de menjar sempre als restaurants barats on fan

menús per mil pessetes, la feina de casa..., només ens faltaria això! haver de fer el pa de cada dia, ja ens l'hem guanyat... i encara l'hem de pagar!-

-Per què m'ho preguntes? -va demanar-me la mare amb sorpresa.

-Per no res... era curiositat, en aquest llibre que em vas regalar, tot s'ho fan ells... però la història succeeix en una altra època, tot ha canviat, ja ho veig-vaig contestar-li, per dissimular.

-Tantes coses han canviat, fill meu!- va exclamar la mare. No li podia dir que una senyora que em feia de mare m'elaborava el pa a casa. No solament això, la senyora, la mare fictícia, també feia altres feines que a casa no les he vistes fer mai, com ara, filar llana amb una filosa i ordir el fil. Altres vegades, feia conserva de préssecs i bolets –sobretot de rovellons i gírgoles-, o bé desgranava pèsols i faves, i en feia uns adobs molt saborosos. També feia sabó amb greix i essència de flors.

Però no eren les úniques coses que em sorprenien, tot plegat era diferent. La mare fictícia no em feia anar al col·legi, em deixava estar jugant amb aquell nen rosset gairebé tota la tarda, només al matí, abans de dinar, em donava feina de camp, perquè ella sola no podia amb tota la terra conreada.

-Aquesta feina, la fa normalment el teu pare, però com que no hi és, tu m'ajudaràs- va dir-me i per això em col·locà una falç a la mà i m'ensenyà com havia d'utilitzar-la sense fer-me mal.

També vaig aprendre a fer altres tasques, com ara munyir les vaques, donar menjar als porcs i saber quan les gallines havien post l'ou. M'aixecava molt d'hora, abans que sortís el sol. Mentre jo em prenia un got de llet espessa i tèbia, recent sortida de l'animal, i saborejava un tros de pastís de poma, la mare, no la meva de debò, sinó l'altra, la fictícia, donava de mamar a la criatura afamada que una estona abans estava dormint com un angelet. Em recordava del Damià, encara morat i rialler, quan xuclava del pit de la meva mare els primers dies que era a la clínica, perquè després, un cop a casa, el meu germanet Damià va rebutjar-la –encara que fos la millor per a un bebè- i vam haver de donar-li el biberó. Fins i tot en això, el meu germà i jo hem de ser diferents. A mi, la mare no em va destetar fins als dos anys gairebé.

Un dia, l'amable senyora que em feia de mare, va sortir de la casa, després d'haver albirat per la finestra gent que venia de lluny, de l'altra banda del riu, en el qual ja m'hi havia banyat a gust diversos cops nu, tal com vaig venir al món, sense que m'importés la nuesa; i ho féu tan de pressa que m'espantà i tot, va córrer a camp obert en direcció a unes figures humanes que es veien venir i, ja de tornada, en atansar-se cap a la casa, tots ells, anaven agafats i rient d'alegria.

Un senyor vestit de soldat, amb cota de malles, escut i una mena de casc que duia a la mà, perquè se l'havia tret així que veié la mare, l'abraçava i la besava amb passió. Em va sorprendre una mica,

perquè no m'havia aturat mai a pensar que en una altra època els sentiments d'amor, d'odi, de llàstima o de pietat, per dir-ne només alguns, podien ser els mateixos que en la meva època, em preguntava si sentien igual que nosaltres. Em creia que entre marit i muller no hi havia un amor autèntic perquè havia llegit que en aquella època els casaments eren arranats normalment pels pares. De tota manera potser també es donava el cas que els dos joves compromesos per llurs famílies s'arribessin a estimar, perquè el tracte facilita l'estimació entre les persones. Devia haver-hi tota mena de casos. Algunes parelles no s'arribaven mai a entendre i a estimar, perquè entre els humans de vegades hi ha incompatibilitats. Jo mateix no m'empasso el Fredi, perquè és un xicot cregut, prepotent, que sempre s'està fent el graciós, i en canvi, és un ruc de primera, encara que ell no ho sap o ho fa veure. Cada curs l'haig de suportar. Tinc l'esperança que aquest ja sigui el darrer, perquè no el veig fent batxillerat, no té prou cap. Ens desagradem mútuament i no anem a pitjor perquè jo passo d'ell i em deixa en pau, però sempre penso que si un dia em ve provocant o buscant brega, m'hi enganxaré, tot i que jo sóc molt pacífic, perquè li tinc amenaçada des del dia que va gosar de posar els ulls damunt la loli, una xicota que vaig tenir a segon curs.

Seguint amb la meva història familiar, jo els havia estat esperant a la porta de la casa, mentrestant me'ls mirava. Llavors, ens vam trobar el pare i jo l'un davant

de l'altre, jo no sabia què dir-li, per a mi era un estrany, però ell prengué la iniciativa, sortosament, i de seguida –sense pensar-s'ho dues vegades– m'abraçà fort, potser massa i tot, perquè essent jo una mica escanyolit, em semblà que em feia grinyolar els ossos, i m'omplí de petons sonors i humits, jo me'ls vaig deixar fer, perquè vaig pensar que a un pare que torna de la guerra no se li pot impedir que manifesti la seva joia en veure el seu primogènit.

El meu pare fictici no s'assemblava al meu de debò. Aquest era més baix i prim, tenia els ulls verds i el cabell castany. Em féu bona impressió, era una persona càlida, afectuosa, gens rígid.

El cert és que em punxà amb la seva barba i feia pudor, però no podia pas queixar-me'n, no hauria estat gens correcte ni hauria sigut propi d'un bon fill, donades les circumstàncies, preguntar-li quin desodorant emprava, perquè em sembla que en aquella època, no estaven per aquestes subtileses higièniques. Pel que podia observar, ben al contrari, la higiene i la cura de la salut eren deplorables; la mare no em feia rentar les dents ni ens podíem dutxar, perquè els sanitaris no existien. Quan volia rentar-me, anava al riu, o m'abocava un cubell d'aigua al damunt, i em fregava amb un sabó artesà tot el cos, que em deixava més coent que net i polit, perquè la meva pell està acostumada al gel de civada i a les esponges flonges. Per evacuar, fèiem com els gats. Soterràvem

les nostres deixalles, com si fossin tresors. Els bandolers es devien emportar més d'una decepció.

Aquell dia en què el meu pare tornà feliçment a casa, no anava sol, l'acompanyava un altre senyor que va preguntar pel Miquel. La mare de seguida féu sonar la campana insistentment, i en qüestió de dos minuts, van aparèixer dos nens, una nena i una senyora, que van apressar-se a abraçar-lo. Vaig endevinar que era el pare del Miquel i d'aquelles altres dues criatures que encara no coneixia. Després vaig assabentar-me que eren germans per part de mare.

Ens vam reunir tots al voltant d'una llar de foc improvisada al capvespre, després que els dos homes bruts i cansats s'anessin al riu a rentar-se i a buscar branques i tiges per cremar.

El pare explicava com havia anat la guerra, les victòries dels comtes cristians, i l'oncle cantava unes cançons que explicaven de forma narrativa i en vers les conquestes, els personatges i els fets de la reconquesta. Esmentava la mora Zaida, esposa del rei musulmà de Sevilla, i el Cid, a qui –vaig pensar en aquell moment- m'agradaria conèixer.

El meu oncle era joglar, un bon cantaire de versos que rimaven bé. Feia la funció del telenotícies d'avui en dia, perquè segons explicava, anava de plaça en plaça dels pobles cantant les gestes dels herois musulmans i cristians, així la gent s'assabentava de tot allò que passava a les fronteres i els amors d'uns i dels altres. La gent memoritzava els

trossos de les cançons de gesta que més els agradaven i que coneixien bé, així fou que, amb el temps, de tant escoltar-les i recitar-les, s'arribaren a fragmentar i varen adquirir vida pròpia, se'ls feia algunes modificacions, per fer-los més atractius, com ara deixar l'acció narrativa en el seu moment de clímax, és a dir, el moment més interessant, i així fou que s'acabaren convertint en unes composicions líriques més curtes de temàtica històrica o amorosa sobretot, que s'anomenarien romanços.

Però hi havia alguna cosa que no em lligava, perquè amb els coneixements, escassos però suficients, que jo tenia d'història de l'edat mitjana, època a la qual vaig traslladar-me sense voler, podia fins i tot qüestionar la veracitat d'alguns fets imaginats. Per exemple, si el meu pare era cavaller, car era guerrer i els guerrers eren nobles cavallers, per què la mare i jo vivíem del camp i no teníem criats esclaus, ni ningú que ens ajudés i ens fes la feina? Dit d'una altra manera si el pare era noble, per què érem tan pobres? No ho entenia això... I una altra cosa no comprenia: a l'edat mitjana els nobles no vivien en castells?

En canvi, vaig fixar-me en altres detalls: tant el meu pare com el meu oncle bevien força vi, cosa que no em va estranyar gens ni mica, perquè el mestre ens havia dit un dia que temps enrera, el vi substituïa la carn, perquè els pobres no en podien menjar gaire, era molt cara, i encara menys tastaven el peix.

El pare vingué satisfet del botí que havia arreplegat i comentà que ens ajudaria a viure una temporada. I llavors, se'm plantejava un altre cop el problema, per què, si el pare era guerrer i, per tant, noble, anàvem tan escurats? No ens podia faltar res de menjar, a casa, hi teníem de tot, gairebé ens abastíem i no calia que anéssim al mercat; per la qual cosa, no havíem de patir gana. És clar que potser amb el ramat i la terra que teníem, no n'hi havia prou... Potser en temps de guerra, com succeeix en èpoques posteriors, les vides dels homes i dones també es veuen interrompudes i malmeses i res és igual. No les he enteses mai les guerres, per més motius econòmics i territorials que tinguin els pobles per fer-ne, crec que les coses es poden arreglar sempre parlant. Una cosa és una baralla entre dues persones, i una altra ben diferent és entre dos o més pobles que cometen atrocitats per extingir-se i milers d'éssers innocents – criatures, dones, ancians- resulten ser les víctimes d'uns interessos que desconeixen. A l'edat mitjana, també era així? O anaven els homes a lluitar convençuts de la seva feina? Què en pensaven les dones? Si la mare em veiés enmig d'aquestes disquisicions..., em diria que no m'escalfi tant el cap, que em sortirà fum un dia.

Potser en la realitat, les coses eren diferents a com me les havien explicades, o a com els historiadors les havien pintades, potser era la meva imaginació la que manipulava els fets, per desconeixement o

confusió. N'estava fent una interpretació molt lliure i molt personal, dels fets històrics.

El meu oncle, després de cantar amb bona veu les històries de la reconquesta, ens explicà entre rialles ben sonores que havia vist un home, al qual tothom acusava de calçasses, pujat en un ruc, donant voltes pels carrers del poble. I la meva mare es posà seriosa, com si conegués al pobre desgraciat que patia la befa dels veïns i amics. El meu pare va riure tant que s'ennuegà, mentre la meva mare se'l mirava i bellugava d'un costat a l'altra el cap. Va veure que me la mirava i em va somriure, em digué que anés a dormir, que ja era tard i vaig obeir, perquè estava força cansat.

CAPÍTOL 3: L'ELVIRA

Aquella nit vaig somiar –un somni dins un altre!, perquè em semblava estar somiant despert- que el Cid, en Rodrigo Díaz de Vivar, venia a casa amb la dona, la Ximena, i les filles, l'Elvira i la Sol. Venien de visita, la mare els donava de berenar un got de llet de la Martina, la meva vaca preferida, i unes pastes d'ametlles i nous molt bones. El Cid duia barba blanca, la qual es tocava sovint, semblava més gran, sobretot al costat de Ximena, encara jove i fresca. Les seves filles eren unes criatures, devien tenir uns deu anys, la petita i uns dotze, la gran. Em va estranyar força que vingués amb les nenes, perquè havia après que el Cid històric, el vertader, no tenia l'Elvira i la Sol, sinó que tot era una invenció d'algun poeta. El cas és que l'Elvira era una noia dolça i bella, d'ulls grossos i fulgurants, de la qual em vaig enamorar així que la vaig veure. No m'importava que fos de mentida, perquè els sentiments eren fidedignes.

La meva imaginació tornava a crear una falsa realitat? Ni existia aquella tendra criatura, ni jo pertanyia a la seva època. Tot era un somni, una falsedat, un joc fantasiós, perquè jo havia nascut el 1985, i no el 11.., havia d'anar al col·legi cada dia i fer deures i escoltar el senyor Joan, perquè m'havia de treure un títol, no treballava al camp, la meva única feina era estudiar, ajudar la mare en algunes feines

domèstiques, perquè no fos dit que era un mal fill i no em guanyava el pa, la roba i el llit, i jugar amb els meus amics, no podia anar al riu, però podia viciar-me amb la consola i anar amb bicicleta els diumenges, jugar a futbol i veure les pel·lícules més espantoses per televisió. Tot plegat, no em podia queixar, per què m'havia d'anar a viure al camp, a una altra època, on senyorejaven la misèria i no podia tenir una pilota signada per Rivaldo? Doncs, se m'acudia una resposta: perquè a més d'estar com un llum, tenia la possibilitat de conèixer l'amor de la meua vida: l'Elvira, que seria per a mi el raig de sol que m'il·luminaria en els dies tristos i llargs de la meua adolescència, difícil, com la de gairebé tots, pel que he llegit, i pel que veig, perquè cap dels meus companys reconeix ser feliç, qui més qui menys es queixa de la manca de llibertat que té a casa, al col·legi; de la manca de diners de què disposen per sortir, dels molts deures i els exàmens "xungos" que posen els profes, de les notes que posen –no hi ha dret!, aquest professor té preferits, no ens valora com cal, etcètera, etcètera-.

Tot plegat, m'ha fet arribar a la conclusió que els meus companys i els meus amics adolescents, com jo mateix, no són més feliços pel fet de ser joves i tenir vitalitat i energia, que els adults, més aviat al contrari, ens sentim desgraciats i, de vegades, molt incompresos, potser per això ens queixem de tot, però és que tenim raó! Encara que ningú ens escolti i ens la doni. Tot el que pots aconseguir és un santíssim

esbronc per les males notes –confesso, però, que no és el meu cas, però m’ho han explicat-, per haver arribat tard a casa, per dormir tot el dissabte al matí i no tenir esma ni per vestir-se, per no endreçar l’habitació i no rentar-se les dents tres cops al dia, en fi, per no haver fet allò que l’adult s’esperava que fes el fill en un moment determinat i el fill, perquè sap que ho ha de fer, no ho fa.

L’Elvira em mirà amb una tendresa indescriptible. Els seus ulls de color del safir, els seus llavis rosadencs, fins, ben perfilats, em meravellaren i em seduïren per sempre més. Em vaig quedar mut, -i amb cara de badoc segurament, sort que no em veia en cap mirall!- fou ella qui portà la iniciativa –em sembla que això ha estat sempre igual a totes les èpoques, per més que diguin els mascles- i em féu besar-li la mà amb un gest de cavaller avui dia desacostumat, no podia fer-li un petó a la galta, s’hauria ofès probablement i hauria caigut en desgràcia.

Fou ella qui es dirigí a mi i em va preguntar com em deia, vaig respondre-li amb veu mig tremolosa, sota els efectes de la meva estupefacció en veure-la tan radiant i formosa, -em dic Jonatan, Jonatan Prunera- i posà cara de sorpresa. Va contestar-me –quin nom més estrany!, d’on vens, tu, no ets d’aquí, oi? A la meva terra no conec ningú que es digui així-

No vaig explicar-li que estava fora del temps i del lloc, no hauria entès, així que vaig dir-li que era d’un lloc molt llunyà que ella no coneixia. La resposta no li

va agradar gaire, perquè de seguida em va preguntar amb to malagradós per què ella no podia conèixer aquest país, -no sóc ignorant!- va exclamar. Conec molts pobles, perquè he viatjat molt. I llavors se'm va ocórrer posar a prova els seus coneixements geogràfics amb diplomàcia:-

-No ho dubto pas, Elvira, quins pobles coneixes?, potser vaig errat... i em féu una relació de pobles de Castella que havia recorregut amb els seus pares i d'altres punts de la geografia hispànica, on jo no hi havia estat mai. Vaig adonar-me que era cert allò que deia el mestre Joan, que en altres èpoques la gent viatjava molt malgrat les dificultats de transport. No obstant això, l'Elvira no coneixia -perquè encara no s'havia descobert- el nou continent americà, i el seu món conegut era molt limitat. Encara devia estar convençuda que la terra és plana i qui va més enllà del límit cau en el buit.

Com que em tinc per bona persona i volia conquerir l'Elvira, vaig pensar que no me'n podia aprofitar, de la seva situació desavantatjosa i vaig decidir de no parlar-li d'altres països. Dit d'una altra manera, no vaig demostrar-li els meus amplis coneixements i vaig fer-me l'humil. En aquesta vida, de vegades, un s'ha de mossegar la llengua. Així que vaig respondre-li que cap dels llocs que havia esmentat era el meu lloc de naixement, però que viatjant tant, un dia hi aniria. Vaig voler fer-la contenta, no volia ferir-la.

El cert és que no sabia ben bé de què parlar-li, perquè no li podia preguntar de quin equip de futbol era, ni quina pel·lícula havia vist darrerament o quin llibre havia llegit, i molt menys podia interessar-me pels jocs que tenia instal·lats a l'ordinador, si no sabia ni tan sols què era, car m'hauria pres per boig, en primer lloc, i segon, no m'hauria sabut respondre. Estava clar que la nostra relació estava marcada des del principi per la dificultat. Em temia que era una autèntica analfabeta, la més bella de les analfabetes, i que seria gairebé impossible la nostra comunicació, ja que Bell encara no havia inventat el telèfon, ni em podria escriure, perquè a la seva època encara no existia correus.

Llavors se'm va ocórrer ensenyar-li a llegir i escriure, per tal que en un futur poguéssim establir contacte almenys per escrit, tot i que els missatgers passaven molts perills pels camins i de vegades no arribaven al seu destí.

Vaig convidar-la a venir a casa un dia per ensenyar-li alguns jocs i va acceptar. Em sembla que li vaig caure bé. Vam quedar pel dimecres següent, perquè la seva mare també hi venia a buscar hortalisses.

A casa conreàvem verdura de tota mena, però pel que vaig esbrinar, tota no era nostra, perquè algunes terres les treballàvem per als altres.

A final d'any donàvem al propietari els beneficis de la collita venuda al mercat, de la qual també ens

fèiem càrrec, i part de la vianda, per abastir la casa. Una altra part era per a nosaltres, com a pagament pel treball. No sé si aquest sistema era usual, però a casa funcionava així, si no ho vaig entendre malament. Aquesta situació propiciava que poguéssim veure'ns de tant en tant, l'Elvira i jo, tot i que viatjaven molt, la dona i les filles d'en Rodrigo, perquè sempre anaven amb ell, menys quan ell considerava que podien córrer perill i llavors les encomanava als monjos de San Pedro de la Cardeña.

Havia d'aprofitar aquella ocasió en què ens tornaríem a veure per conquerir-la.

El desig de tornar-la a veure era tan acèrrim, que no vaig trigar a veure-la a casa meva, a Barcelona. Trucà el timbre i jo li obrí la porta com si fos el més normal del món, rebre una amiga a casa per fer els deures o per jugar una estona. No tenia, en principi, res d'estranya, però l'Elvira no era com les altres noies de la seva edat, vestia i pensava, parlava i gesticulava d'una altra manera, car l'educació rebuda no era la mateixa, i com que no havia trepitjat mai una casa del segle XX, l'Elvira se sorprengué de tot el que hi veié.

En primer lloc, en veure les parets pintades, la cuina, el televisor i el vídeo, el terra de gres, els electrodomèstics (nevera, rentadora, secadora, escalfador, calefactor) i altres estris als quals ja no els donem importància, perquè formen part de la nostra vida quotidiana; l'Elvira quedà embadocada, no se'n

sabia avenir, gairebé es va marejar i va haver de seure en un sofà. Quedà meravellada en contemplar la llibreria plena de llibres, els autors dels quals no podia conèixer de cap manera, perquè encara havien de néixer, i davant l'ordinador féu una cara de por que mai no havia vist a ningú.

Un cop es va recuperar una mica de la sorpresa, va començar a preguntar-me sobre la utilitat de tots aquells aparells. Li vaig fer una demostració dels aparells petits com l'exprimidor (li vaig oferir un suc de taronja), la torradora, el molinet del cafè i la planxa. Vaig fer-li un berenar i me l'agraí amb un petó a la galta.

Li vaig explicar per què servia i com funcionava l'ordinador, em sembla que al·lucinava, perquè durant tota l'estona mantingué una distància prudencial i féu ulls d'esparverada. Després va gosar de tocar una tecla i s'animà poc a poc a fer-lo anar. Quan vaig ensenyar-li els CD roms que parlaven de la història medieval, vaig tractar de fer-li entendre que ella pertanyia a aquella època i jo a una altra, i que en la meua sabíem moltes coses de la seva, però no me'n vaig sortir, i se'm va quedar mirant fixament amb els seus ulls preciosos. No vaig resistir al meu desig de fer-li un petó i em vaig atansar a ella poc a poc, mentre ens miràvem als ulls, l'un a l'altre, i en tocar-nos suaument els nostres llavis, s'esvaí. La mare em cridava per anar a sopar.

-Jonatan, deixa això, vinga, el sopar ja és a la taula.

Després de menjar-nos l'amanida d'arròs que ens va fer excepcionalment aquell vespre la mare, -per cert, durant el sopar vaig estar molt distret i la mare m'ho havia de repetir tot-, vaig esforçar-me per recuperar l'Elvira, però estava tan cansat, que vaig adormir-me de seguida.

A l'endemà, tenia examen d'història amb el mestre Joan sobre l'edat mitjana, no havia estudiat gens, i em temia que seria incapaç de fer-lo. Estava suant d'angúnia. El mestre em mirava, potser em vigilava, perquè només havia posat els cognoms al full blanc i observava els companys. Devia pensar que volia copiar.

Sortosament, un cop dictades les preguntes i després d'una estona d'angoixant incertesa, la veu de l'Elvira em va assistir i em dictà les respostes a cau d'orella, fou com si de sobte em vingués la inspiració divina i la deessa parlés a través de la meva persona, com si estigués posseït.

El mestre em va posar un deu a l'examen, però hi va escriure un interrogant al costat de la nota. Li vaig preguntar què volia dir i va dir-me molt seriós, amb un posat de circumstàncies, que n'havíem de parlar, que anés al seu despatx a l'hora de l'esbarjo. I així ho vaig fer.

Després que acabés la classe de català, vaig anar al despatx del mestre Joan i vaig trucar a la porta

amb suavitat. Em digué que ja podia passar. Hi vaig entrar amb una mica de por, perquè em temia que el mestre em preguntés com sabia tantes coses de l'edat mitjana. L'Elvira ho sap, no pas jo, li havia de contestar; però és clar, era una qüestió molt delicada, no s'ho creuria pas, que una noia medieval em parlés i em digués les respostes de l'examen. Em vaig posar vermell com un pebrot quan el mestre em va fer seure davant seu i em va felicitar per la bona nota. Vaig agrair-li i, de moment, vaig sentir-me deslliurat, però tot seguit em mirà fixament als ulls i em digué:

-Ara m'explicaràs com t'ho has fet, de quin llibre has copiat i com, perquè les teves respostes són... massa perfectes, per ser teves. Dit d'una altra manera, no em puc creure que siguin teves, les respostes, sembla que hakis viscut tu mateix el que dius. Diques, quina bibliografia has consultat, d'on has copiat?

-Veurà, senyor Joan, li juro per ma mare que no he copiat, però no es creurà la veritat, perquè ni jo me la puc creure!

-A veure... digues, no t'esbrincaré. Em sembla que ets molt intel·ligent, perquè anar a la biblioteca a cercar un llibre i copiar –o potser t'ho has memoritzat?- no ho fa qualsevol. Té el seu valor que hakis investigat sobre el tema.

-Sento decebre'l senyor Joan... les coses no han anat ben bé així... però no li puc explicar la veritat, em prendria per boig...

-Prova-ho, endavant.

-He conegut la filla del Cid, l'Elvira, i fou ella qui em dictà les respostes.

Llavors el mestre Joan, silenciós, abaixà el cap i començà a escriure en un paper una nota per al psicòleg de l'escola, me'l lliurà i em digué que m'adrecés a ell, que ja em repetiria l'examen més endavant, si calia, quan estigués en condicions òptimes per fer-ho.

El mestre em va prendre per boig, ja ho sabia què passaria si li ho deia. Però, de mentides, no en dic, no en sé dir. Tampoc podia confessar un delicte que no he comès, com feien els pobres inculpats després de ser torturats davant el tribunal de la santa inquisició. No era ben bé el cas. No hi havia necessitat, perquè sempre és millor que et condemnin per boig que per facinerós.

Al psicòleg, que em va visitar uns dies després, vaig anar a veure'l, perquè el mestre em va demanar que li portés un informe.. Però no em feia gens de gràcia d'haver d'explicar el problema a un desconegut.

Aquell senyor d'ulls petits i foscos, de nas aguilenc i llavis mossuts, em va fer seure en una cadira davant seu i va llegir la nota del senyor Joan. Va aixecar el cap i em va mirar, bellugava els ulls d'una banda a l'altra, com si em llegís el rostre, i llavors em començà a fer les preguntes que jo m'esperava:

-I doncs, Jonatan, com van les teves relacions amb la filla del Cid?

-L'Elvira.

-Sí, és clar, has tornat a parlar amb l'Elvira?

-No, des que em va dictar l'examen, que no en sé res més.

-I com te'l va dictar?

-No ho sé, de debò, no ho sé; només sé que sentia la seva veu, però no la veia, i que coneixia les respostes, perquè ella viu a l'època medieval, sap?

-La teva amiga és del s. XII?

-Sí, però li ben asseguro que és molt maca i molt intel·ligent, no és primitiva, això sí... no sap llegir ni escriure. Per això, no cal que es capfiqui, jo mateix me'n faré càrrec, si la torno a veure...-i en respondre-li tan decidit, vaig sentir-me idiota, perquè li estava parlant de l'Elvira com si fos una amigueta qualsevol de classe, l'existència de la qual no era dubtosa.

-La teva amiga és analfabeta?- va preguntar-me l'home obrint més els seus ulls menuts.

-Sí, de moment, però ja li ensenyaré jo, si la torno a veure, que no ho sé pas... tinc aquest neguit... oi que m'entén? Ha estat mai enamorat? -vaig contestar-li una mica ofès i maldant esforços perquè em compregués.

-I només en tens una, d'amiga d'una altra època? -em va preguntar amb ulls inquisitius.

-No, hi tinc una família: la mare, el pare que és guerrer, un cosinet, el Miquel, i els pares del Miquel i de l'Elvira, els conec a tots, són bona gent. El pare del Miquel és joglar. Sap què és un joglar, oi?

-Ara no ho recordo massa bé... –va contestar-me, defugint la resposta.

I abans que li donés la lliçó i quedés ell en ridícul, tornà a esbrinar:

-I et sembla que l'època medieval és millor que la nostra?

-Doncs, miri, he estat pensant en això, no es pensi... ja ho diu la mare que li dono moltes voltes a les coses, i haig de confessar-li que m'agrada que no hagi d'anar al col·legi, que no tingui deures, tot i que jo sóc un bon estudiant, sempre aprovo totes les assignatures amb bones notes, però em desplauen les obligacions i la rutina. D'altra banda, no m'agrada que el meu pare hagi d'anar a la guerra ni les incomoditats, perquè a les cases, no hi ha ni llum, ni aigua, ni gas, i endemés, no saben què és l'ordinador, ni el telèfon, ni les motos, ni l'internet, i no tenen televisor, ni ràdio... en canvi, el menjar és més bo, més natural. De tota manera, em sembla que ara la gent no és més feliç que a l'edat mitjana, sigui perquè la feina que fan no els satisfà, en el cas que la tinguin, sigui perquè han de pagar lletres al banc o per mil i una raons, la gent sempre es lamenta i s'evadeix amb el futbol, l'internet, la discoteca, o amb la bicicleta... i d'altres es refugien en les drogues i l'alcohol. Però em sembla que a molta gent, els agrada fer veure que tot els va bé i els agrada presumir de cotxe nou –amb què pot arribar als dos-cents quilòmetres per hora- o lluir del seu pis nou amb més habitacions de les que

realment poden ocupar, o del màster i el seu viatge a les Bahames, encara que no coneguin el poble del costat d'on viuen. Em sembla que a l'edat mitjana també els preocupaven molt les aparences, tot i que es manifestava d'una altra manera, perquè llavors no hi havia cotxes, ni màster... però és sabut que àdhuc els capellans tenien concubines. Pel davant, la gent donava una imatge de virtut i correcció cristianes, però per darrera... tothom feia el que podia. Potser també n'hi havia que es conformaven amb allò que tenien... no ho sé... tampoc m'he passat tant de temps a l'edat mitjana per jutjar aquesta qüestió i treure'n conclusions.

L'home m'havia escoltat atentament amb els ulls molt oberts i finalment, quan vaig acabar el meu discurs, digué:

-Molt interessant... escolta, tu com t'evadeixes? Has pres mai alguna cosa per fer-te sentir bé, saps què vull dir?

-No, senyor, no prenc res que no sigui natural, ni fumo, ni bec, ni prenc al·lucinògens, ni cap altra substància que em falsifiqui la realitat, això sí, tinc una imaginació hiperactiva que em desplaça a altres èpoques i indrets que conec, perquè llegeixo molt, i això és tot.

-Està bé, és sorprenent que un noi a la teva edat raoni i parli així, ets molt assenyat. Per cert, des de quan hi tens família al segle XII?

-Doncs... no sabia dir-li, quan el mestre estava explicant-nos la invasió sarraïna a la península, se'm va anar el cap i, de sobte, vaig trobar-me a una altra època, no me'n sabia avenir, però no fou un cop, m'ha passat en unes altres ocasions. M'ho passo bé, conec gent, i sobretot l'Elvira... és preciosa, n'estic enamorat, encara que soni a bogeria. Ella fou qui em va dictar les respostes de l'examen, li vaig dir al mestre, però no s'ho va creure, per això estic aquí, davant seu, entenc que no s'ho pugui creure, ni jo mateix m'ho puc creure el que visc! I vostè... per la cara que fa... ja em posaria la camisa de força.

-No puc negar que estic sorprès i que és un diagnòstic difícil, no m'hi havia trobat mai amb un cas com el teu. Hauré de consultar llibres. Torna el dimecres vinent. Mentrestant, procura no deixar-te vèncer per la distracció, concentra't en allò que fas i no permetis que la teva imaginació voli, m'entens? Reprimeix-la, fes un esforç per parar atenció quan facis quelcom o quan et parlin. Tinc la lleugera impressió que els estudis no omplen prou la teva capacitat intel·lectual, ets molt intel·ligent, sense dubte, i tens uns coneixements superiors als que et pertocuen per a la teva edat... llavors la teva imaginació busca aquest espai que no acabes d'omplir amb la feina habitual. Ets quasi un geni! Tinc davant meu un superdotat. Ho saben a casa teva?

-No, ni ho han de saber... Ja m'ho temia, que m'ho diria, però no és gaire convenient sobresortir, i

no m'hi esforço més del necessari per anar tirant endavant. Els companys em mirarien malament. Avui dia és molt dur ésser intel·ligent. No estic preparat per ser un geni... A casa, seria un trasbals, ja en tenen prou amb el meu germà, que és el pallaso de la casa, només els faltaria el superdotat! Ma mare sempre em diu que no m'escalfi tant el cap, que penso massa, em sembla que si sabés que sóc un noi superdotat, la deixaria més capficada que si li digués que sóc un extraterrestre.

El psicòleg va riure i em contestà encara amb el somriure als llavis:

-Parlaré amb la teva mare, fes-la venir.

-No sisplau, ella no en sap res de tot això... no li he dit pas que venia a veure'l.

-Però... està bé, estudiaré el teu cas i llavors decidirem. Vine el proper dimecres.

Al psicòleg, vaig pensar, no hi tornaria, l'esquivaria durant tot el curs, perquè havia descobert el meu secret. És clar que sóc un geni, però no estic preparat per demostrar-ho davant de tothom. Ésser diferent està mal vist, significa tenir molts problemes... no vull que els meus companys em tinguin enveja, ni vull que em prenguin per un marcià, la mare es capficaria massa i em donaria responsabilitats que no estic disposat a assumir... i el meu germà, seria el ruc de la família, ja ho és ara... i el pare m'exhibiria com a la dona peluda o el geperut amb dues gepes davant els seus amics del club. Decidit, em faré el mediocre

per viure millor en aquest món on per ésser diferent es paga un preu molt car.

CAPÍTOL 4: EL RENAIXEMENT

El mestre va continuar amb les seves classes d'història d'Espanya. Vam deixar enrera l'edat mitjana i vàrem començar amb el renaixement.

El que més em preocupava era que l'Elvira, des que m'havia dictat les respostes de l'examen, no havia donat més senyals de vida i, jo mateix, feia dies que només vivia la meva realitat contemporània. Potser, vaig pensar, havia estat la lectura del llibre –una novel·la històrica ambientada en els temps de les creuades- i les lliçons del mestre, les que encengueren la metxa de la meva imaginació. Tant de bo que tot hagi estat una pura fantasia i pugui tornar al psicòleg a dir-li que no cal que estudiï el meu cas. D'altra banda, però, també em sabia greu no tornar a veure l'Elvira i la meva família, el Miquel, i els seus amics, perquè m'agradava conèixer i tractar gent tan diferent a nosaltres.

El mestre ens va introduir el nou tema amb la lectura d'uns versos del Cançoner de Petrarca, dedicats a la seva estimada Laura.

Em va agradar especialment la rima CLXXXII:

Amor, que al cor dóna ardent zel,

amb gèlida por el té lligat,

i dubto què és més gran en aquest estat:

l'esperança, la basarda, la flama o el gel.

*Tremolo a l'estiu, i sota el fred cel
em cremo, i és el meu desig desconfiat,
com si un home es disfressés
amb vestit de dona, o sota un vel.
D'aquestes, la primera pena em fereix,
car em cremo sempre, i no arribo a entendre
aquest mal melós, ni em cap en vers o en rima,
no pas l'altra, que és tan bell el meu foc,
que iguala a tots i de la seva llum per cim
qui volar pensa, endebades vola després.*

Després va començar a explicar-nos els aspectes positius i negatius del regnat dels Reis Catòlics, de l'emperador Carles I, de Ferran II; i quan va parlar-nos de la cultura, digué que a Espanya era llegendària la data de 1526, any en què l'emperador Carles I es casà amb na Isabel de Portugal, perquè es considera la data d'introducció de la mètrica italiana (de l'hendecasíl·lab), en trobar-se el poeta català Joan Boscà amb els escriptors italians Bembo i Castiglione, segons ho explica el mateix poeta en la Carta a la Duquesa de Soma. Per a la tasca de la introducció de la nova mètrica, es buscà un col·laborador: en Garcilaso de la Vega, autor d'unes poesies molt significatives al renaixement espanyol, les Èglogues, en què es fa palesa la introducció no solament del petrarquisme i l'hendecasíl·lab italià, sinó també del sonet, el tercet... així com de l'esperit bucòlic virgilià, del mite clàssic i de la influència horaciana-estoica. M'hi vaig trobar bé enmig d'aquella elit de poetes

cortesans, vaig pensar que hauria estat un d'ells, que m'hauria agradat conversar amb Garcilaso, Gutierre de Cetina, Hernando de Acuña, Aldana i amb Ausias March, que els influí a tots... m'hauria agradat que m'ensenyessin a fer sonets, madrigals, octaves reials...

Aquell tema em va interessar molt, així que vaig parar més atenció que d'altres vegades. El renaixement em va semblar una època apassionant.

*Al vespre ens vam quedar jo i el meu germà Damià sols a casa, els pares se n'havien anat al teatre. Com que el Damià tenia molta gana i a mi no m'agradava el sopar que ens havia deixat la mare, ell se'l va menjar tot i jo em vaig fer portar una pizza margarida sense orenga, perquè no m'agrada gens el gust d'aquesta espècia, per no haver de cuinar una altra cosa. La meva paga em permetia fer algun extra de tant en tant. Me la vaig menjar molt de gust mentre llegia una altra novel·la històrica, una de Noah Gordon, *El metge*, ja que la que m'havia regalat la meva mare ja l'havia acabada feia dies. Aquesta era de la biblioteca. Em vaig quedar endormiscat al sofà i vaig somiar un altre cop en l'Elvira, però aquesta vegada, era una noieta de la cort de Carles I, filla de Castiglione.*

L'Elvira s'havia quedat a Espanya, després d'haver vingut amb motiu de les núpcies de l'emperador, perquè el seu pare, vidu des de feia alguns mesos, havia de resoldre algunes qüestions al

seu país, i no podia fer-se càrrec de la filla, de manera que havia demanat a l'emperador que l'acollís a la cort durant un temps. Així també podia aprofitar per aprendre el castellà i altres labors pròpies d'una senyoreta de la seva classe i condició.

Jo també hi era, a la cort, el meu pare n'era un dels encarregats del protocol.

Vaig reconèixer de seguida l'Elvira, vaig cridar-la i en tombar-se vers a mi, li vaig veure els ulls més fulgurants que no he vist mai. Era ella, quina joia tornar-la a veure! Em somrigué i s'atansà cap a mi, agafant-se amb cura les faldilles que s'arrossegaven per terra, del seu vestit blau. Feia goig, més que a l'època anterior, fins i tot se la veia més feliç, tot i que en dir-me que s'havia quedat òrfena de mare en no superar el part del segon fill, posà un gest molt trist que em va commoure profundament. Vaig fer tot el possible per animar-la i complaure-la. Jo tampoc no era aquell xiquet descalç, mig brut i deixat de l'època medieval, m'havia convertit en un noi saludable, ben plantat.

A la cort de l'emperador, on aparentment tot era fastuositat i diversió, vaig veure'm implicat en unes intrigues sorprenents.

Vaig assabentar-me per l'Elvira que un conseller del rei cercava col·laboradors per traïr-lo. L'Elvira em va confiar el secret amb molta por, perquè temia haver estat descoberta pel conseller que porfiava.

-Un dels homes que parlava amb ell, li ha dit que no patís, que sóc estrangera i no entenc la vostra llengua -va dir-me- però m'ha mirat d'una manera... em penso que no s'ho ha cregut gaire. No he entès gaire bé el que deia, però he endevinat la seva intenció, perquè els seus gests vers al retrat reial que hi ha dessota l'escala, mentre parlava amb un altre home, i algunes paraules que he pogut arreplegar... m'han fet deduir que alguna cosa prepara aquest home contra el rei... a la cort italiana també ho havia vist això... i no errava.

L'Elvira s'expressà en italià barrejat d'algunes paraules castellanques que havia après. En poc temps, motivat per l'interès de comunicar-me amb ella, vaig aprendre a parlar l'italià amb certa fluïdesa dins la cort. No m'ha mancat mai la facilitat d'aprendre les llengües.

Després d'haver parlat amb l'Elvira, vaig creure oportú de fer-li saber al meu pare que podia veure's implicat en algun assumpte desagradable. Em va fer explicar amb detalls tot el que en sabia, i li vaig explicar la història de l'Elvira. El meu pare no se la va creure, va dir-me que a la nostra cort, tot anava com una seda –això no s'ho creu ni ell- i aquestes coses no passaven. Li vaig donar la raó, però vaig decidir d'emprendre les meves pròpies investigacions i, amb l'Elvira, ens vam dedicar a escoltar totes les converses del conseller del rei. Tot jugant a fer i amagar, ens introduïem en els salons i cambres, on tenien lloc les

converses, tot i que ens esbroncaven més d'un cop per la intromissió.

En més d'una ocasió, havíem escoltat paraules i havíem vist gests sospitosos del conseller Otero, sobretot al vespre, quan rebia un senyor d'aspecte sòrdid i molt malcarat. L'Elvira i jo, no obstant això, no podíem concloure res. Vam arribar a pensar que ens ho havíem imaginat tot, perquè passaven els dies i les setmanes, i no es trencava la monotonia quotidiana i l'absoluta normalitat de la vida cortesana. El rei s'absentà uns dies.

Érem a l'estiu. En una d'aquelles nits xafogoses, vaig despertar-me suant i vaig aixecar-me del llit. Quan vaig dirigir-me a la cambra de bany, vaig sentir un soroll com si algú fos dins, vaig obrir la porta amb cura i en entrar, vaig trobar-me l'Elvira en un racó plorant.

–Què hi fas, aquí, Elvira? Què et passa? –vaig preguntar-li, mentre l'acariciava i li eixugava les llàgrimes- No em responia res, continuava sanglotant. Tenia els ulls vermells, les galtes enceses. Estava espantada, tremolava. Vaig seure al seu costat, la vaig agafar entre els meus braços, acaronant-la, i vaig insistir que m'expliqués què havia succeït.

–Em vol matar aquell home de l'ull tapat, el malcarat, aquell que ve a parlar amb el conseller, saps qui vull dir?

–Sí, és clar, però per què, t'ha descobert?

-Sí, he sentit veus, he anat de puntetes cap a la cambra de n'Otero i com anava mig adormida, he ensopegat i he caigut, n'Otero m'ha sentit, ha vingut i m'ha preguntat què hi feia, amb ell estava el de l'ull tapat, jo he dit que anava a les cuines, per veure un got de llet, que estava desvetllada, i m'he equivocat de passadís. No s'ho ha cregut, m'ha agafat i després de donar-me una bufa, -animal! vaig exclamar, com gosa de tocar-te?- m'ha preguntat per què sempre era per allí, -continuà relatant els fets una mica més tranquil·la- que ja m'havia vist altres cops, que li semblava que l'espiava.

-I ara!, l'hei dit jo, mentre em posava vermella com un pebrot- Sóc una nena entremaliada, això és tot, per què hauria de vigilar-lo a vostè? Que amaga alguna cosa, vostè? Que té por que l'espiïn...?

-Això li has dit? Que agosarada! No m'hauria atrevit jo a parlar-li així... I llavors m'ha contestat que si em trobava un altre cop prop de la seva cambra, que patiria un accident. El malcarat li ha parlat a l'oïda i en Otero ha dit després, en veu baixa, mentre em tenien agafada fort, que no podien córrer cap risc... que l'accident el tindria avui mateix.

-Però... Elvira, t'adones que s'han descobert ells mateixos en dir-te això? No són pas tan intel·ligents com em pensava!

-Ja, el cas és que m'he posat a córrer pels passadissos i m'han perdut, però m'estan buscant, he

aconseguit entrar aquí, perquè et vas deixar la porta oberta.

-No la tanco mai-

-No t'he volgut despertar, m'he amagat aquí dins per por...

-Ja has fet bé, però m'hauries pogut avisar...

-Tinc molta por, Jonatan, m'he ficat en un embolic del qual potser ni jo ni tu ens en sortirem...

-Això, li ho haig de dir al pare, a veure si em creu ara, tu no et moguis d'aquí, si sents soroll, amagat sota el llit, jo tanco amb clau, per si de cas. Vaig a dir-li-ho al pare, estem en perill tots.

I vaig sortir de l'habitació, de puntetes, sense fer soroll i vigilant que no em veiés ningú. Estava fosc. Era mitja nit i hi havia lluna plena, només s'escoltava l'udolar dels llops. Vaig picar la porta de la cambra dels meus pares. No em sentien. Dormien. Vaig insistir fins que el pare s'aixecà amb cara de pomes agres.

-Pare, vine un moment a la meva habitació, l'Elvira t'ha d'explicar una cosa.

El pare ajustà la porta.

-És en perill, la volen matar. M'has de creure. Vine! -vaig pregar-li sense pujar la veu-

I el pare m'escrijà:

-No em vinguis amb bestieses, bona nit! I em va tancar la porta als nassos.

Vaig tornar a l'habitació i vaig explicar-li a l'Elvira que no era el millor moment per parlar amb el meu

pare. Estava dormint, l'he despertat i s'ha enfadat molt.

-Ara el que farem, Elvira, és dormir aquí plegats, amb la porta ben tancada. Demà serà un altre dia, ja veuràs com ho resoldrem –ho vaig dir més per tranquil·litzar-la, que no pas perquè en tingués un total convenciment- L'Elvira es va ajeure al meu costat i agafats de la mà vam intentar agafar el son. Si la mare ens hagués vist junts al mateix llit, s'hauria escandalitzat, primer m'hauria clavat un bolet i hauria fet fora l'Elvira, després m'hauria acusat de desvergonyit i concupiscent, finalment, m'hauria preguntat què hi feia aquella noia al meu llit.

Vam trigar molt a adormir-nos, la inquietud ens ho impedia. Però vam escoltar el silenci de la nit, no teníem ganes de parlar. Gaudíem escoltant els batecs dels nostres cors i la calidesa dels nostres cossos ens resguardava del perill.

A l'endemà, vaig tornar a intentar d'explicar-li al pare el succés.

I un altre cop va dir-me que tenia molta imaginació i que el deixés en pau, que tenia molta feina.

-Però, i l'Elvira? Està en perill -vaig dir-li.

-Que se'n vagi a Itàlia amb el seu pare, que és on ha d'ésser, a casa seva, i ens deixi com estàvem, que estàvem molt bé-.

El meu pare de vegades és molt desagradable. La mare no se n'assabentà de res, no la volia capficar.

En veure l'èxit obtingut, vaig decidir resoldre tot sol l'assumpte de la forma més ràpida i eficaç possible, perquè si no me'n sortia, el rei podia ésser assassinat i amb ell, també corriem perill l'Elvira i jo mateix.

Vaig tornar a la meva habitació i vaig dir a l'Elvira que no en sortís per res, que s'amagués sota el llit si algú hi entrava, que sobretot no fes soroll i quan tot s'hagués resolt satisfactòriament, ja l'aniria a buscar.

-Mentrestant, Elvira, fes-me cas-. Va fer-me un petó i em va encomanar a Déu, perquè tot sortís bé i ens deslliuréssim d'aquella situació angoixant. Em va dir en italià que m'estimava i vaig respondre-li tan bé com vaig saber en la seva llengua. Somrigué i aquell somris dolç em donà prou ànims per escometre la meva arriscada missió.

El primer que vaig fer, fou amagar-me darrere les cortines de la cambra de n'Otero, quan vaig veure'l venir amb uns pergamins a les mans i acompanyat de l'home de l'ull tapat. Aprofitant l'absència del rei, n'Otero se citava sovint amb aquest home, del qual ja no teníem només serioses sospites, sinó la plena seguretat que tramaven un atemptat al rei, per bé que no sabíem el motiu.

Ens temíem que l'esperessin pel camí de tornada a la cort, i llavors, no hi podíem fer res l'Elvira i jo. Des d'aquesta posició estratègica, vaig assabentar-me que, efectivament, volien destronar-lo i l'única solució era la seva mort, però havia de semblar un accident de

cavall. El rei havia de tornar aquella mateixa tarda. Només tenia dues hores per evitar la desgràcia.

Llavors, se'm va ocórrer d'anar a la cuina i buscar alguna substància que pogués aturar-lo. I així ho vaig fer. Vaig dir que n'Otero i el seu convidat havien demanat un refresc per calmar la set. Feia una calor xafogosa, ningú es va estranyar de la comanda. Mentre els preparaven unes llimonades, vaig furgar pels calaixos i, finalment, hi vaig trobar una substància que podia frenar temporalment l'acció de n'Otero. Era un purgant en pols. En vaig posar força a les begudes, en un moment que ningú em mirava, i els les vaig fer portar per una cambrera. Com que feia calor, en Otero, cregué que havia estat una amabilitat de la cuinera, per qui sentia una especial admiració. Van donar les gràcies tots dos, i vaig estar vigilant-los fins el moment en què la llimonada els va començar a fer efecte. Primer es lamentaren d'un mal de panxa espantós, i després començaren les corredisses. Això em donaria temps d'avisar el rei o fins i tot, podria fer-los confessar.

Vaig apressar-me a cercar l'Elvira per fugir, perquè em temia que més tard o més d'hora ens descobriren, vaig córrer pels passadissos fins que vaig perdre l'alè. A la meva habitació, vaig trobar l'Elvira dormint al meu llit, vaig despertar-la i vàrem sortir, agafats de la mà, cap al jardí, per amagar-nos primer i després, saltar la tanca i anar a avisar el rei del perill imminent. Sabia que faria la seva entrada

trionfal a la ciutat aquella tarda, li ho havia sentit dir a l'home de l'ull tapat. Era un moment en què el rei baixava del carruatge i s'apropava al poble. Només ho feia un dia a l'any, el dia del seu aniversari, desoïnt el consell que no ho fes de la seva gent de confiança. En el moment en què quedés desprotegit de la guàrdia, volien fer-li l'atemptat; i era jo qui havia d'impedir com fos aquesta traïdoria. Com podia fer que almenys m'escoltessin?, em temia que en veure'm enmig del camí, amb els braços aixecats per aturar el seguici i el carruatge reial, m'escridessin i em fessin fora a cops de pota.

L'Elvira tingué una bona idea. Em suggerí que per tal que no ens prenguessin per uns nens captaires, li entonéssim belles cançons italianes que ella coneixia per donar-li la benvinguda, al rei, -s'aturarà, segur-, va dir-me, perquè li agrada molt la poesia de Petrarca i admira el meu pare, en Bembo, n'Ariosto, en Ficino, en fi, és un enamorat de la meva cultura i no podrà continuar el seu camí sense voler parlar amb nosaltres. Ja ho veuràs. Quan s'acostà l'hora d'anar a trobar el rei, vam saltar la tanca del jardí del palau, burlant la vigilància, i vàrem caminar fins a les muralles de la ciutat. Ens vam amagar un altre cop, darrere uns matolls, des d'on albiràvem bé el camí. Vam esperar i esperar, es feia fosc, feia molta xafogor, estàvem inquiets i teníem una mica de por, perquè si no ens en sortíem, matarien el rei i nosaltres ja no podríem tornar a la ciutat ni al palau, tancarien les

portes i ens hauríem de buscar la vida, llavors ens convertiríem en uns bergants (uns "pícaros" com Lazarillo de Tormes o uns pidolaires, com els pintats per Murillo), seríem menyspreats per tothom, no tornaria a veure els pares, passaria molta gana i hauria de robar per menjar, acabaria a galeres.

L'Elvira confiava en el nostre èxit, vaig adonar-me que en aquells moments era més valenta que jo, que confiava més en ella mateixa i en la nostra sort.

-Ja veuràs com tot sortirà bé...- em deia mentre li brillaven els ulls, plens de vida i esperança.

Però jo no les tenia totes, perquè coneixia millor que ella com eren els soldats de la guàrdia del rei, i sabia que eren molt capaços de donar-nos uns batzacs dels quals, podíem recordar-nos tota la vida, per apartar-nos del camí. Sort que venien satisfets de la victòria, perquè en temps de l'emperador, els espanyols sempre guanyaven les guerres contra els seus enemics rebels, i d'aquí que es va desenvolupar una idea messiànica vers l'emperador; la gent quan tenia l'oportunitat d'apropar-se al seu heroi, no escatimava temps ni despeses en fer ofrenes al rei, com si es tractés d'un déu.

Quan la lluna minvant ja senyorejava el cel estrellat, vam veure venir de lluny el carruatge i el seguici reials. En tota aquella estona d'espera, l'Elvira m'havia ensenyat una cançó italiana, una de napolitana "Il cuore ingrato", l'havíem assajada en veu molt baixeta, perquè no ens sentissin.

Vam veure que s'apropava de mica en mica, a pas lent, un carruatge i vam decidir sortir del nostre amagatall entonant la cançó amb la seguretat de ser escoltats. Teníem por que els cavalls ens trepitgessin, semblaven nerviosos, segurament perquè ja estaven cansats. Vam cantar la cançó quan el cavalls eren gairebé davant nostre, van haver de frenar de cop el carruatge, els cavalls s'esvalotaren, aixecaren les potes davanteres, ens apartàrem sense deixar de cantar. Vam ser fujetejats, però el rei veié que érem unes criatures i ens féu cas.

–Per què maltracteu així les criatures?– cridà el rei- i tot seguit, va baixar del carruatge i ens escoltà amb atenció. Li vam explicar la nostra història. Posà cara de sorpresa, però ens va creure i determinà de retardar l'entrada a la ciutat, mentrestant uns homes havien d'esbrinar si tot el que dèiem era veritat.

–Aneu al palau, busqueu n'Otero, feu-lo confessar, si és veritat el que m'estan explicant aquests nens, engabieu-lo, després redacteu-ne la sentència de mort, la signaré.

–I l'home de l'ull tapat, és el seu col·laborador, el seu còmplice! Què li passarà a ell?– vaig preguntar-li.

–També trobarà la mort, cap traïdor a la corona pot sobreviure al rei- em respongué amb to autoritari.

I així ho van fer, cinc homes van dirigir-se al palau van trigar a tornar dues hores, mentrestant, el rei ens va donar conversa i ens va fer explicar amb tot detall com havíem descobert la deslleialtat de n'Otero,

i li ho vam contar tot amb molta cura, per tal que el meu pare no fos mal interpretat per no m'haver-me fet cas. No volia que pensessin que hi estava implicat pel fet que no s'havia cregut la meva història, ja que era ajudant de n'Otero i era estrany que no s'hagués assabentat de res.

-El meu pare no en sabia res, és un bon home, no creu que a la cort pugui haver-hi traïdors... només ha pecat d'ingenu... li ve de família, sap? El meu avi també ho era, de confiat -vaig dir-li.

El rei va comprendre la meva preocupació i em va assegurar que hi dipositava molta confiança, en el meu pare, que no patís, que d'ell, no hauria sospitat mai, en canvi, de n'Otero no li sorprenia tant, perquè havia intuït la seva fal·lera de poder i s'havia ensumat que era corrupte i pèrfid, però necessitava proves i -ara vosaltres m'heu confirmat les meves sospites -va dir satisfet dels seus súbdits-. D'ara en endavant, com a mostra d'agraïment, restareu ambdós sota la meva protecció, -de fet, l'Elvira ja ho estava, però la ratificà-la vostra manutenció, els vostres estudis, ja sia carrera, militar o eclesiàstica, artística o política, és a les mans de la corona. I tu joveneta, podràs casar-te amb un noble -va dir-li a l'Elvira. Ella xiuxiuejà al meu oïde:

-Ja ho sabia tot això-

I el rei va continuar dient:

-Comuniqueu la bona notícia als vostres pares -i així va acabar el seu discurs-. No ens en sabíem

avenir!, això significava que el nostre futur estava assegurat, que no ens faltaria mai de res.

En aquell instant tan emocionant, vaig tornar a la realitat. Vaig veure el Damià davant meu, fent-me senyals amb la mà com per fer-me venir a l'estat de consciència després d'una sessió d'hipnosi.

-Ei, Jonatan, on eres? T'estava parlant i feies com si no em sentíssis. La mare ha dit que ja és hora de sopar, no hi venies, al menjador, i t'he vingut a buscar, però no m'has vist ni m'has sentit. On eres? Sempre estàs volant, tu... després dius de mi, que sempre ric, cadascú fa el que pot... vinga, anem-hi, la mare ens ha fet arròs amb llet.

-Tens raó... no era aquí, ja vinc .

El mestre Joan ens va havia posat un examen sobre el renaixement i havia d'estudiar, perquè no em podia arriscar, potser aquest cop l'Elvira no em dictaria les respostes. Així que vaig sacrificar el meu temps d'esbarjo del diumenge per estudiar i va valer la pena, perquè el control era força difícil. Vaig respondre totes les preguntes com hauria fet un xicot normal, el millor que vaig saber sense l'ajut de l'Elvira, que aquest cop no sé on era. Potser perquè va comprendre que no la necessitava com l'altra vegada, no va intervenir-hi. La diferència entre els meus companys i jo és que mentre ells han d'estudiar durant hores els apunts per treure una bona nota, jo amb una hora em puc assegurar l'excel·lent, però tracto de no

lluir-me a l'examen, per si de cas. Si no estudio gens la lliçó, ho puc passar malament com qualsevol altre.

El senyor Joan em va qualificar amb justícia: un set poc sospitós féu pensar que ja estava guarit del meu mal, però no obstant això, em féu anar igualment al despatx, es volia assegurar que la nota de l'altre examen havia estat fruit d'una mena d'alienació mental que havia patit transitòriament, i que el psicòleg havia fet molt bona feina. Així que hi vaig anar a l'hora que em va citar i em va fer seure davant d'ell, igual com l'altra vegada. Em va preguntar com estava, -bé, gràcies, senyor Joan- vaig contestar-li, entenent a què es referia, així ja has tornat a la normalitat? –em preguntà mirant-me atentament-

-Ja no et dicta ningú les preguntes? Estic força satisfet del teu examen, és propi de tu.

-No, li ben asseguro que en aquesta ocasió he estudiat i ningú no m'ha dictat res-.

No li volia donar més explicacions, perquè preferia que pensés que ja estava curat i no em fes més preguntes. Si sabés el mestre que m'he trobat enmig d'una de les intrigues de la cort de l'emperador Carles I! Pobre senyor Joan, em tindria enveja, perquè estic segur que li agradaria intervenir en la història, no solament explicar-la davant un públic poc interessat.

CAPÍTOL 5: EL BARROC

A l'endemà d'haver fet el control, el mestre va començar un nou tema: el segle XVII, el barroc. Mitjançant la lectura d'uns textos de Góngora i Quevedo, les diapositives que mostraven edificis projectats per Borromini, d'escultures de Bernini i uns quadres de Velázquez, Zurbarán, Ribera i Murillo, així com unes cantates de Bach, ens va introduir en la nova etapa històrica preocupada especialment pel pas del temps, la vanitat dels bens terrenals i la mort, per la ciència; controlat tot per l'Església contrareformista que féu un ús propagandístic de les arts i controlava, millor dit, vigilava, les desviacions de la fe ortodoxa.

Una època en què coincideix, en el cas d'Espanya, l'esplendor artístic-cultural amb la decadència econòmica de l'Imperi en perdre part de les seves possessions, cosa que incrementava la misèria, la qual també es veié agreujada per les malalties que assotaven bona part de la població i les corrupteles polítiques.

El mestre devia dir més coses del barroc i més ben dites, però això és el que ara més recordo. Em va impressionar i no em va costar gaire fer volar un altre cop la imaginació.

Quan el senyor Joan va explicar-nos que Velázquez va anar a Itàlia, des d'on va portar quadres d'artistes italians, em vingué a la memòria de forma

immediata l'Elvira i vaig esforçar-me en recuperar-la mitjançant l'observació de les vedutes de Canaletto per tal de situar-me en el lloc on creia que podia ser, ja que havia tornat després de tot aquell afer a Venècia.

El seu pare va venir a buscar-la, i ella, sanglotant durant el comiat, va besar-me els llavis -quin dolç sabor a llet condensada!- i vaig quedar-me un altre cop sol i trist, amb la incertesa de no saber quan tornaria a veure-la. No vaig aconseguir de parlar amb ella fins que passaren uns dies i vaig ficar-me de ple en la realització d'un treball voluntari que vaig fer-li per pujar nota. El mestre em demanà que fes una recensió sobre la pintura veneciana, perquè vaig comunicar-li prèviament el meu interès per aquesta ciutat. Així vaig iniciar-me en l'estudi de la pintura de paisatge venecià, després de cercar la bibliografia necessària a la biblioteca municipal. També vaig accedir a la biblioteca d'art de la universitat, gràcies a un amic que ja estava cursant el primer curs a la facultat d'Història de l'art i em va guiar força. Sempre m'he fet amb gent més gran que jo, potser perquè sóc molt madur per la meva edat, malgrat les meves fantasies. Tinc més afinitats intel·lectuals amb ells, però la mare encara no ho entén.

Fou a la biblioteca que em vaig quedar endormiscat, perquè hi feia molta calor i ja portava tres hores assegut, consultant llibres molt interessants sobre la cultura italiana barroca. De sobte, vaig sentir-

me transportat una altra vegada, en veure entrar una noia que em recordà molt l'Elvira.

Vaig veure'm a la Fondamenta de Santa Croce un matí de cel blau i sol radiant, a punt d'agafar el vaporetto que em conduiria a la Plaça de Sant Marc, travessant el Canal Gran, durant un trajecte de mitja hora aproximadament.

Vaig fixar-me sobretot en els edificis que m'envoltaven durant l'agradable passeig pel canal: l'església barroca dels Descalços, el Fondaco dels Turcs, el Palau Pesaro i l'església de S. Stae, construïda per Longhena al segle XVII, i el Ca d'Oro, que volia visitar, perquè s'hi trobava la Galeria Franchetti, on podria contemplar obres de Bellini, Ticiano, Carpaccio i Guardi. Després de creuar el Pont de Rialto, vàrem passar pels palaus Leridan i Farsetti i, una mica més endavant, pel Palau Grimani i el Ca' Foscari i el Palau Rezzonico, dins el qual es pot visitar el museu dels Set-cents, enfront trobem el Palau Grassi i una mica més a l'esquerra, el Palau Corner, anomenat també el Cà Granda, i a la dreta, Santa Maria de la Salut, basílica que m'interessava especialment, perquè el senat de la República de Venècia havia decidit construir-la el 1630, en acció de gràcies un cop acabada l'epidèmia de la peste. Les obres foren encarregades a Longhena i les pintures del seu interior, foren realitzades per tres reconeguts pintors de l'època: Ticià, Lucas Giordano, i Tintoretto.

El paisatge que albirava des del vaporetto era molt semblant al que proporcionava Canaletto o Guardi, pintors vedutisti del XVIII, en les seves imatges tipogràfiques, però davant els meus ulls tot era més viu, més alegre, amb més color.

A la Plaça de Sant Marc, davant mateix de la basílica, m'estava esperant l'Elvira, duia un vestit blau i em feia senyals de salutació amb la mà. Una immensa alegria m'aclaparà i m'envaí el cor. En arribat, vaig abraçar-la i vaig portar-la de la mà, petita i suau, pels carrers de la ciutat. Gairebé no ens parlàvem, però el silenci no ens feria, ans al contrari, ens permetia aprofundir en la nostra mirada que ho deia tot. Quan em besava, em sentia mariner a l'alta mar.

No dúiem cap mena de mapa, ni el necessitàvem, ens perdiem, sí, perquè tots els carrers els vèiem iguals, ens semblaven laberíntics; però no ens importava, tots ens portaven al mateix destí, anàvem caminant com pelegrins, i entràvem a totes les esglésies que trobàvem pel camí, als palaus i a les pizzeries, per fer-hi un mos quan ja estàvem afamats, de tant caminar, de tant estimar-nos amunt i avall, sense aturar-nos, perquè ens semblava que només teníem un temps molt curt, massa curt, per gaudir l'un de l'altre, en qualsevol moment podia despertar del somni, en qualsevol instant l'Elvira podia desaparèixer i em quedaria sol un altre cop, enganxat a la realitat, de la qual no podia deseixir-me. Hauria volgut que el

somni fos real i la realitat, un somni. I em venien al cap els versos de l'obra de Calderón La vida es sueño: "pues así llegué a saber/ que toda la dicha humana/ en fin pasa como sueño,/ y quiero hoy aprovecharla/ el tiempo que me durare..."

Al capvespre, mentre es ponia el sol, l'Elvira i jo vam deixar-nos emportar per l'encant del passeig amb gòndola i les cançons amb què ens acompanyaven. I llavors vaig adonar-me que tots dos havíem crescut, que ja no érem unes criatures adolescents juganeres, sinó que érem una parella de joves que frisàvem estar junts per sempre i creïem que res ni ningú ens impediria ésser feliços. Ai, però quin error vam cometre!, perquè tot era fantasia, un somni, i en sortir del wc de la pizzeria on vam sopar els típics spaghetti, allí a la taula on ens havien servit, només hi havia un rellotge, una calavera i un mirall, l'Elvira havia desaparegut. Vaig preguntar al cambrer si l'havia vista marxar i em va negar rotundament que jo anés acompanyat, va assegurar-me que havia sopat tot sol, i vaig buscar-la desesperadament, corrent pels carrers, sense saber on anar, sense saber on trobar-la, l'havia perduda i vaig despertar-me a les vuit del matí, suat, tremolós.

La mare em va prendre la temperatura, tenia febre. Va dir-me que així no podia anar a classe i va cridar el metge, però no va saber diagnosticar el meu mal, perquè no em dolia res, malgrat la meva pal·lidesa, només l'ànima, i va recomanar-me una mica

de repòs. Quan la mare se n'anà durant uns minuts, el metge em va preguntar sorneguer si tenia mal d'amors i em va fer vergonya respondre que potser sí, em vaig posar vermell com un pebrot i ell somrigué per sota el nas. Va dir-me que d'aquest mal no em moriria, que gairebé tothom passa per aquesta enfermetat i que l'oblit és l'únic remei que hi ha, però era dolorós, pitjor que la nafra que provoca el mal.

Vaig dormir unes hores més, però l'Elvira no va aparèixer i en despertar-me, la febre m'havia abaixat i vaig voler anar a l'institut a la tarda, no em volia perdre les explicacions del senyor Joan, només a través d'ell i les seves classes d'història podia recuperar l'Elvira.

No podia explicar-li tot el que em succeïa, m'hauria agradat, però no gosava, perquè m'hauria enviat una altra vegada al psicòleg, i pensant-ho bé, potser el necessitava, tenia la urgència d'explicar a algú que estava enamorat d'una noia que només veia en somnis i que vivia en altres èpoques, és clar, qualsevol em pot prendre per boig, sobretot un psicòleg, casos com aquests no se'n veuen gaires, o mai, fins i tot, podia considerar-me com un cas únic, i el problema que hi veia era que suposant que em guarís d'aquesta malaltia, oblidaria l'Elvira i jo no volia oblidar-la, perquè era feliç mentre estava amb ella.

Dit d'una altra manera, conscient de la meva enfermetat, perquè evidentment no era normal això que em succeïa, no m'importava estar malalt, malgrat

que, d'una banda, patia cada cop que l'Elvira desapareixia, en no saber si la tornaria a veure; i d'altra banda, em torturava la impossibilitat de copsar-la més enllà del somni efímer. Ja és ben veritat que tots els homes guardem un secret en el nostre cor, no podem despullar-nos del tot.

Quina cosa més bella i estranya és l'amor! Per això tants poetes i tants novel·listes n'han parlat, perquè no hi cap altre sentiment humà semblant, és un sentiment universal, que no coneix fronteres d'edat, de temps ni d'espai. Qué trist seria passar per aquesta vida sense estar mai enamorat! Ens fa esclaus i lliures al mateix temps, ens vitalitza i ens emmalateix, ens fa riure i plorar, ens martiritza i el dolor ens acarícia.

Em preguntava si l'Elvira sentia el mateix que jo, perquè ni podia saber quin grau de realitat o de ficció experimentava, ni si els seus sentiments eren com els meus, potser m'ho imaginava tot i no existia l'Elvira, ni el seu amor, tot era fruit del somni, un somni que semblava real, i dubtava, al capdavant, de la meua pròpia realitat.

CAPÍTOL 6: EL SEGLE XVIII

Aquella tarda, el senyor Joan va introduir-nos el segle XVIII. Encara ens parlava del barroc i del rococó, però després, des de la segona meitat del segle, va explicar-nos que el més important és el moviment il·lustrat i el neoclassicisme.

Ens va esmentar Mozart, com el músic més representatiu del moment –ens va fer escoltar fragments de les seves òperes i concerts, em va agradar especialment el tros de La Flauta màgica-; i Kant, com a filòsof il·lustrat. Reconec que el fragment de la seva Crítica de la raó pura era força difícil, però no vaig posar la cara de babau que posà en Fredi. Me'l mirava de reüll i en veure-li la cara de borinot, vaig riure per sota el nas. El mestre Joan m'ho va notar, però no en va fer massa cas. També ens va passar diapositives del palau de Versalles i dels quadres de David –em va impressionar La mort de Marat- i va llegir-nos textos de Feijoo, Jovellanos i Cadalso, per endinsar-nos després en la història d'Espanya durant el regnat de Felip V.

Finalment, ens va mostrar també unes imatges dels Palaus Reial i d'Aranjuez de Madrid, per ambientar-nos i ens va contar amb detall la guerra de successió i les conseqüències negatives per a Catalunya.

La classe em va animar en donar-me noves esperances de veure l'Elvira. En sortir-ne, vaig donar un vol amb la bicicleta pel parc de Cervantes. Era ple de rosers florits, de tots els colors, hi passejaven parelles agafades de la mà, hi feien flexions alguns atletes, hi caminaven poc a poc alguns ancians i els menuts corrien darrera els coloms. Les orenetes xisclaven, les roses desprenien una capitosa flaire i la brisa aixecava els cabells de les noies que agafadetes del bracet caminaven somrients pels viarany; l'ambient era molt captivador, només hi faltava una cosa, la meva Elvira, com m'hauria agradat que hagués estat allí!

Vaig arribar a casa nostàlgic i la mare m'ho va notar, em va tocar el front.

-Em trobo bé -vaig dir-li-, només estic una mica cansat.

-Fill, el teu pare i jo hem estat parlant sobre un assumpte molt seriós que hem de comentar amb tu -va dir-me la mare, mentre em mirava els ulls, com acostumava a fer quan em volia renyar

-Que he fet res de dolent, jo?- vaig contestar-li.

-No, fill, no és això...- Després, a l'hora de sopar, quan siguem tots a taula, ja en parlarem

-Està bé

Me'n vaig anar a l'habitació a fer els deures i quan la mare em va cridar per anar a sopar, vaig dirigir-me al menjador amb un sentiment estrany, un

dolor a l'estómac, on potser hi tenim l'ànima, tenia mals pressentiments.

A taula, el pare començà a preguntar-me sobre els estudis, com van els exàmens? -cosa que no feia gaire i em va estranyar molt- i la mare se'l va mirar, i llavors tots dos m'observaren, com si mai no m'haguessin vist menjar la sopa de fideus. Vaig respondre que unes assignatures m'anaven millor que d'altres, sobretot la història, perquè m'agradava molt, però que aprovaria el curs sens dubte, i vaig afegir que per què m'ho preguntava. El pare va agafar-me del clatell, com quan era petit i m'havia d'explicar un afer delicat. Mentrestant, el meu germà devorà a cullerades la sopa, com si fos el darrer àpat d'un condemnat a mort. Després ens mirà al pare i a mi, i abaixà el cap com si ja sabés què m'anava a dir el pare i conegués fins i tot la meva reacció. Vaig pensar que essent jo el primogènit, m'havien d'haver informat del cas abans que a ell. Em vaig sentir una mica enutjat. La mare es va aixecar i s'emportà els plats buits a la cuina, em sembla que fugia.

-Què passa, pare, a què es deu tant de misteri? De què m'heu de parlar? sembla que tingueu por de la meva reacció...

-Fill meu, t'ho diré sense embuts, perquè d'una altra manera et farà més mal... i llavors respirà fons, es va quedar callat i s'aixecà i anà a buscar un paper al calaix del buró.

-Digues-ho de la manera que et sembli, pare, però no t'aturis, ja estic impacient.

-Hem de marxar d'aquí -respongué amb una gravetat de veu inusual i abaixà el cap com si tingués vergonya de mirar-me els ulls-

-Què vols dir? que hem de marxar d'aquesta casa, o de Barcelona? -vaig preguntar-li sobtat-

-De Barcelona, de Catalunya, d'Espanya, d'Europa...

-Del món, potser? Si continues dient... m'espantaràs de debò...

-Hauràs de deixar l'institut, els teus companys...

-Digues-me pare, tinc una enfermetat incurable? Quan em resta de vida?

-No és això, fill, no et volia atemorir... estàs ple de vida, segur, se't veu a la cara; però, fill meu, hauràs de moure't molt lluny d'aquí...

Em va caure el món a sobre, perquè immediatament vaig comprendre que no volia deixar ni la meva ciutat, ni els companys, i encara menys les classes d'història del senyor Joan, em temia que també perdria l'Elvira per sempre, perquè el meu mestre n'era l'intermediari.

-Per què? -vaig preguntar desesperat-

-Perquè m'han traslladat. És la feina, fill meu, no puc dir que no. Hi haig d'anar dintre de dues setmanes.

-Dues setmanes! Tan aviat? Però pare, el curs s'està acabant... has pensat de marxar tu sol, de

moment, jo perdré el curs si me'n vaig ara, que no ho comprens?

-Sí, és clar... però la teva mare no vol quedar-se aquí si jo sóc allí, tan lluny...

-On hem d'anar exactament?

-A Nova York! La mare té por que hi vaig tot sol.

-A Nova York! Mare de Déu senyor! A Nova York!-

I en aquell instant vaig veure –cosa estranya- que en Damià també es posava seriós. Jo no me'n sabia avenir...

-I no hi poden enviar algú altre? No em feu això! Jo vull quedar-me aquí! I em vaig posar a plorar com una criatura, desconsolat. El pare i també la mare, que va entrar un altre cop al menjador, varen abraçar-me i em van prometre que buscarien la millor solució per a tots.

-Parlaré amb el meu cap una altra vegada, a veure si el puc convèncer que em deixi més temps pel trasllat... però no et facis il·lusions, la decisió està presa i jo sóc només un obrer obedient.

-Deixa-m'hi parlar, pare!

-Què dius, fill? T'enviarà a pastar fang! A un cap d'una multinacional no li pots dir mai el que ha de fer amb els seus treballadors. Ni parlar-ne, ja hi parlaré jo...

Vam anar a dormir tristos, estava molt desvetllat i no vaig agafar el son fins que eren les quatre de la matinada. Vaig estar donant voltes a l'assumpte i vaig decidir de parlar personalment amb el cap del meu

pare, encara que ell no volgués. A l'endemà estava disposat a fer campana a la classe d'anglès per anar a l'empresa del pare, aprofitant que feia el torn de tarda i no m'hi podia trobar. Era molt arriscat, perquè potser perdria la feina i tot... però estava ben decidit a intentar-ho.

El pare m'havia donat el telèfon de la feina per qualsevol urgència i mai l'havia fet servir fins llavors, però ara havia arribat el moment de fer-ho per una causa justa. No ho feia per egoisme només, em semblava que als pares tampoc els feia gràcia marxar tan lluny, perquè ho teníem tot a Barcelona, família, amics, casa, els meus estudis, vaig pensar que obrava per bé de tots nosaltres, malgrat que la raó principal fos la de no voler deixar l'institut. Aquesta raó, però, no podia utilitzar-la com a excusa, evidentment, el senyor Tarragó em penjaria el telèfon de seguida. Abans de marcar el nombre de telèfon, vaig pensar bé el meu discurs.

-Sóc el fill d'en Lluís Prunera, voldria parlar amb el senyor Tarragó, si us plau.

-A veure, un moment, ara comunica.

-Ja m'espero, gràcies. Mentrestant, vaig escoltar tot el concert número dos de Mozart. La secretària va parlar un altre cop i em digué que de seguida me'l posaria. Jo anava repetint mentalment el meu discurs preparat per a l'ocasió. Finalment, el senyor Tarragó em va atendre molt amablement.

-Vostè dirà... què li passa quelcom al seu pare?

-No, però li prego que no li digui res a ell de tot el que ara li comentaré.

-I doncs, de què es tracta?

-Miri senyor Tarragó, ahir el meu pare em va comunicar que la seva empresa havia decidit de traslladar-lo a Nova York i em vaig quedar ben glaçat, perquè em creia que el meu pare era una persona molt estimada aquí, que se li reconeixia la feina, tot el que ha fet per l'empresa i concretament per aquesta delegació i quan va dir-m'ho gairebé amb llàgrimes als ulls, vaig comprendre que el nou destí li va sorprendre i fins i tot diria que es va sentir desenganyat i traït, si em permet l'expressió, potser una mica forta, però ell ha interpretat aquest canvi com un desterrament, perquè s'estima molt la ciutat, la gent amb qui ara treballa, a vostè, sense anar molt lluny, l'admira com a cap altre, i això ha estat per a ell un cop baix, que no sé si superarà, perquè al pare l'he vist molt deprimat des que ho sap i la mare, com jo mateix, hem plorat de pena de veure'l així i per haver d'abandonar de sobte la poca família que ens queda -els avis tenen la salut delicada- els amics de tota la vida, jo mateix em veig molt afectat perquè hauré de deixar els estudis en el tercer trimestre i amb les notes esplèndides que tinc, és una llàstima que perdi el curs... oi que m'entén, senyor Tarragó? El meu pare, tots nosaltres estem molt decebutos i penats per la notícia, perquè d'aquesta empresa, per la qual vostè sap que ha donat molt, esperàvem un altre tracte, per exemple un ascens i un

trasllat a l'oficina central, cosa que es mereix i amb la mà al cor, vostè ho pot reconèixer, perquè gràcies a ell, la facturació ha augmentat un 50% -i això li va dir vostè mateix fa un mes, se'n recorda? a la festa de celebració del cinquantè aniversari de l'obertura d'aquesta delegació- i per tant, cal que sigui recompensat degudament i no d'aquesta manera que ens afligeix a tots fins al punt de plantejar-nos de que marxi definitivament d'aquesta empresa, perquè amb les qualitats del meu pare, estem segurs que una altra de la competència reconeixerà més la seva vàlua i estarà ansiosa de contractar-lo en millors condicions.

El senyor Tarragó em va escoltar atentament sense respondre fins que vaig incitar-lo a fer-ho.

-Senyor Tarragó, el meu pare no en sap res, de la meva trucada, ell no se'n sap avenir i està meditant molt sobre aquesta qüestió. Em sembla que poden perdre un home pilar de l'empresa i em sap molt greu que hagi de prendre una decisió contrària a la seva voluntat forçat per les circumstàncies, perquè és l'últim que voldria fer, ell s'estima aquesta empresa com casa seva i per aquesta raó –com ja li he dit- no s'esperava això.... li prego que no li digui res a ell i que reconsiderin la seva decisió. Que ho farà, senyor Tarragó?

-Comprenc els seus motius i no volíem pas que es prengués el trasllat com una mena de càstig. D'altra banda, és cert que no ens convé de perdre'l i que podríem fer l'esforç de reconsiderar una decisió presa

amb bonhomia i que no prevèiem que afectés tant la seva família. No es preocupi, que en cap moment el seu pare sabrà que té un fill tan agosarat i la decisió que prenguem finalment li serà comunicada amb molta discreció al seu pare demà mateix.

-Doncs no sap com li ho agrairia, gràcies de tota manera per escoltar-me i estic segur que prendran la millor decisió.

Vaig penjar content, em semblava que havia obtingut l'èxit, el senyor Tarragó m'havia tractat de vostè, com si jo fos un adult respectable..., m'havia escoltat! Si més no, ho havia fet veure, ara veuríem si era veritat que s'ho repensarien o de seguida anirien a dir-li al meu pare que tenia un fill molt valent però impertinent, que havia aconseguit que el fessin fora, i llavors ni Nova York, ni ascens, ni res, un aturat més!.

A l'endemà, al vespre, a l'hora de sopar, moment en què ens reuníem els quatre i podíem parlar de coses diverses, normalment de la pel·lícula que feien o de futbol o dels avis i la veïna, el pare posà bona cara quan ens va dir que tenia notícies fresques sobre el nostre immediat futur.

-Què vols dir, Lluís? -preguntà la mare mentre ens servia l'amanida-

-El senyor Tarragó m'ha comunicat que havien reconsiderat la decisió de traslladar-me i que en comptes d'anar a Nova York...

-On anem ara? -va preguntar la mare esperançada-

-No cal que marxem, perquè m'han ascendit i ara seré a l'oficina central, m'han fet subdirector!

-Què dius ara? De veritat?

La mare el va abraçar fort, el va omplir de petons i després em van agafar i van abraçar-me també i tots quatre estàvem molt contents, el pare havia aconseguit l'ascens que tan desitjava. El meu germà va recuperar la rialla que li és pròpia.

Quin ensurt! però ara ja està tot arreglat... i el nen si no vol deixar l'institut... no cal que ho faci.

Estava satisfet de mi mateix, però no li podia dir al pare que havia estat gràcies a mi. Vaig pensar que havia d'agrair-li al senyor Tarragó i ho vaig fer, quan vaig tenir-ne l'ocasió. Va ser molt amable amb mi.

Desitjava poder explicar aquest afer a algú, sobretot a l'Elvira, perquè potser era perillós fer-ho a ningú altre, ja se sap que de bocamolls, el món n'és ple, no et pots confiar de ningú. De l'Elvira, sí que me'n podia confiar, perquè només parlava amb mi, almenys això em creia. De tota manera, em temia que una persona d'una època passada no comprendria l'assumpte, possiblement m'ho hauria de callar i seria un secret per sempre més. El cas és que ja tenia ganes de posar-me en contacte un altre cop amb ella i l'única manera era mitjançant el somni.

Ho vaig intentar, com havia fet altres vegades, de provocar-me el somni desitjat pensant molt en l'Elvira; però no ho aconseguia, no hi havia manera, passaven

els dies i l'Elvira no donava senyals de vida. Em sentia neguitós...

Les vacances de Setmana Santa s'aproximaven i els pares m'havien expressat la intenció de fer un viatge. Vaig pensar que escampar la boira m'aniria bé. El pare va proposar d'anar a Madrid i la mare hi va estar d'acord. La idea em va semblar extraordinària perquè així tindria ocasió d'anar al Museu del Prado i al Thyssen, als Palaus Reial i el d'Aranjuez, fins i tot ens podríem arribar al Real Monasterio del Escorial, ja que les distàncies eren relativament curtes i en una setmana podíem visitar molts llocs que coneixia de passada per les lliçons d'història del senyor Joan.

A Madrid, hi vam anar amb tren, perquè no vam trobar bitllets d'avió. Vam sortir a les deu del vespre i arribàrem a l'endemà a les set del matí. A mi em va tocar la llitera de dalt de tot, era divertit pujar i baixar per les escaletes. Un cop arribats a l'estació de Chamartín, vam anar amb taxi fins a l'hotel de la Gran Via, un de moltes estrelles, perquè el pare volia que ens hi trobéssim bé, no ens hem d'estar de res –va dir- ara que sóc subdirector. Vam descansar i vam treure la roba de les bosses, després vam posar en marxa el planning que el pare havia fet per tots els dies.

–Anirem al Museo del Prado i al Palacio Real -va dir-nos el pare-. Poseu-vos còmodes, perquè caminarem molt.

A les nou del matí ja érem a la porta, després d'haver esmorzat una xocolata calenta amb xurros. No

cal dir que em meravellaren les sales de la pintura barroca espanyola, sobretot les dedicades a Velàzquez, i les sales que exposen les pintures de Goya. No obstant això, també m'interessaren –i en vaig prendre bona nota- els quadres de l'escola italiana, sense menysprear l'escola flamenca i francesa, l'holandesa, l'anglesa i alemanya que vaig descobrir amb goig. Vaig fixar-me especialment en les pintures de Canaletto i Tièpolo, ja que els havia estudiat per realitzar el treball.

Al Palau Reial també vaig veure els frescos del sostre de Tièpolo i Giaquinto, vaig comprar-me les guies i postals amb les imatges de les obres i vaig sentir-me molt satisfet. Només em mancava una cosa: compartir aquesta joia amb l'Elvira, on s'havia ficat? Tenia l'esperança de somiar en ella després d'haver vist aquells palaus i desitjava veure-m'hi agafat de la seva mà tot passejant pels jardins. Aquella nit estava força cansat, havíem caminat molt i no em va costar gens d'agafar el son. Però no recordo haver somiat res, l'Elvira continuava absent. Estava neguitós per això, però observar els monuments arquitectònics, les pintures, els jardins, tot plegat em relaxava i tractava de no pensar en ella durant el dia i concentrar-me en tot el que veia. Ens ho estàvem passant molt bé els quatre.

A l'endemà, vam anar al Real Monasterio del Escorial, on vam fer també moltes fotos. Hi feia fred encara, el paisatge era preciós, i no cal dir les obres

que hi conté. A la tarda, vam tornar a la ciutat i vam passejar-nos pels jardins del Retiro. Quina placidesa! Em van fer una foto davant del Palau del Cristall, envoltat de cignes blancs que donaven la nota elegant al llac. En deixar-me sol uns instants, vaig aprofitar per imaginar-me l'Elvira allí, al meu costat.

De sobte, vaig veure-la atansar-se a mi pel llac, a bord d'una mena de llanxa, anava amb un vestit blanc i groc molt refinat, la veia esvelta, bella, graciosa, havia crescut, era ja una doneta. Em besava i m'agafava del braç, se m'emportava pels viaranys del parc. Després ens assèiem en un banc i jo li expressava el meu neguit, perquè vivia en la més dura incertesa de no saber quan tornaria a veure-la, per no poder ni tan sols trucar-li. I ella em somreia dolçament i m'acaronava, en llengua francesa em deia alguns mots afectuosos que amb prou feines entenia però que podia imaginar-me. No em podia creure el que sentia, quelcom inefable, al costat d'una dona que havia viscut en èpoques diferents, però sempre tan bella i tan tendra. Com era possible una cosa així? Ningú s'ho creuria! Els pares van venir a buscar-me al lloc on era, on m'havia quedat encantat gairebé i em van preguntar què hi feia mirant tan fixament el llac:

-T'has quedat com una estàtua, quiet, molt quiet, et trobes bé, fill?

-Sí, millor que mai! –vaig respondre. I vaig continuar passejant amb ells, però ara em sentia una mica millor, més relaxat, havia tingut un altre cop als

meus braços la meva Elvira. No vaig tornar a saber-ne res fins que vam tornar a Barcelona i vaig reprendre les classes.

Tenia un control sobre el barroc i el segle XVIII a la tornada, així que al darrer dia vaig fer un repàs, de fet, tenia la impressió d'haver après més en una setmana a Madrid que durant tot un curs; però això no es devia a les classes del senyor Joan, sinó que els viatges són una manera lúdica d'aprendre sense adonar-te'n i sobretot perquè l'Elvira significava per a mi una font de coneixements, en tractar-la, intuïa com era la gent de l'època, com sentia i què pensava de determinades coses, perquè l'Elvira també m'explicava anècdotes quan érem junts, a més d'estar en silenci i mirar-me sense esgotar-se. L'Elvira no solament havia estat filla del Cid, i de Castiglione, sinó també de qui traça els plànols per al palau i els jardins del Buen Retiro, Robert de Cotte, qui va enviar l'Elvira a Espanya, amb el seu representant René Carlier, tutor de la seva filla. L'arquitecte francès volia que l'Elvira aprengués la llengua castellana. A cada època, començava de nou. I jo, a la realitat, tampoc no sabia més llengua que la meva, i l'anglès perquè l'aprenc a l'escola. Però d'italià, només en vaig saber mentre l'Elvira, com a filla de Castiglione, era a la cort espanyola i me'n va ensenyar.

Era el dia de l'examen, havia estudiat força i a més, confiava que si em veia apurat, l'Elvira

m'ajudaria. Vet aquí que en comptes d'entrar a l'aula com sempre el senyor Joan, va venir un substitut.

CAPÍTOL 7: EL SEGLE XIX

-Què li passa al senyor Joan? -vàrem preguntar-li-

-Va patir un accident esquiant aquesta Setmana Santa i es va trencar el fèmur, l'han operat i ja no podrà acabar aquest curs, us examinaré jo de la tercera avaluació. Em dic Pol Cirera. Ara col·loqueu-vos en fileres d'un seient, que us repartiré els fulls. El control ja estava posat. Però us l'hauré de corregir jo.

Em va caure el món a sobre un altre cop, no guanyava per ensurts!, tanta comèdia amb el senyor Tarragó i ara em quedava igualment sense el meu mestre! Quina mala sort, el destí me la juga! No nego que també ho faci bé aquest bon home, però no serà el mateix, n'estic segur. Em temo que ara l'Elvira m'oblidarà -vaig pensar de seguida en saber la mala notícia-. Em vaig ressentir d'un antic mal de queixal. Quan em posava nerviós, em donava unes fiblades!

L'examen em va anar bé, no va caldre la intervenció de l'Elvira, era fàcil i com he dit abans anava força "empollat".

En acabat, vaig preguntar al Pol on era hospitalitzat el senyor Joan, -m'agradaria anar-lo a veure, si no li sap greu, perquè l'admiro molt i necessito saber la seva opinió sobre un treball voluntari que vaig fer-li, no sé si l'haurà corregit ja... -

vaig dir-li amb veu baixa, perquè no volia que els meus companys em prenguessin per un "pilota".

-Si et sembla, quan avui parli amb ell, li consultaré, en aquests moments no estic autoritzat per donar-te aquesta informació. Digues-me el teu nom i si ell ho creu convenient, et trucarà quan pugui o em permetrà de donar-te el que em demanes.

-Gràcies, sóc en Jonatan, Jonatan Prunera.

El Pol va resultar una mica ensopit al costat del senyor Joan. Ens va explicar el segle XIX, però no ens va posar música, ni diapositives, sinó que va entrar en matèria directament, després d'expressar la seva preocupació per acabar el programa en dos mesos de curs. Les notes de l'examen foren bastant negatives, ens va semblar que en Pol era més exigent que el senyor Joan, però així i tot la meva nota fou satisfactòria, només em restava un examen de l'assignatura, de la part que ell explicava i si estudiava mínimament, com havia fet fins a aquell moment, podia assegurar-me'n el notable.

En Pol em va respondre que el meu mestre estaria encantat que l'anés a veure a casa i que s'estava llegint amb atenció el treball.

-La setmana vinent, ja hi pots anar Jonatan, però truca-li abans, per si de cas. Té, aquest és el seu nombre de telèfon. No el donis a ningú més.

-Està bé, li estic agraït a vostè i a ell, per atendre'm.

Em queia bé en Pol, se'l veia bona persona també, tot i que donant classe el mestre Joan era únic, en sabia com cap altre. En Pol hi posava més voluntat que saviesa. Ja se sap, d'homes extraordinaris en la seva feina n'hi ha pocs, el més abundant és la mediocritat, i sort dels mediocres!, perquè d'homes excepcionals, el món no se'n pot nodrir prou, a més, si la majoria fossin extraordinaris, ja no ho serien, perquè ja no destacarien dels altres...

Un antic filòsof grec, Plató, creia que aquesta elit era la més adient per governar. Potser sí que per tal que algunes coses rutllessin millor en aquest país, caldria disposar de polítics més ben dotats intel·lectualment. Jo sóc dels qui pensen que fins i tot per netejar bé els lavabos cal tenir un mínim d'intel·ligència. Malauradament s'acostuma a associar la intel·ligència amb l'acumulació de coneixements adquirits en centres acadèmics reglats i pels quals es pot aconseguir un títol que es paga doble: mentre estudies i després, en sol·licitar-lo. Oi que és absurd? Doncs, així funcionem.

Vaig esperar uns dies i vaig trucar el mestre un divendres, en sortir de l'institut, amb la idea d'anar-lo a veure aquella mateixa tarda, en acabades les explicacions d'en Pol sobre les guerres carlistes, la restauració i el pacte de torn de partits entre Cánovas i Sagasta, per tal que m'ensenyés altres coses sobre l'època com acostumava a fer a classe. I així ho va fer. Em va convidar a una xocolata amb pastes fetes per la

seva muller, també professora d'un altre institut, segons em va explicar, de matemàtiques; però que ara també es trobava de baixa pel seu estat avançat de l'embaràs, així que tenia temps de cuinar i fer dolços.

-La meva dona fa unes coques boníssimes, per llepar-se'n els dits!, i una pasta de full farcida de crema recoberta de xocolata... Sóc molt llaminer, jo; ja ho veus, a més de la història i l'art, de la literatura i la música, m'agrada el bon menjar -em va explicar molt amablement el senyor Joan

La seva muller, molt maca, va ser molt amable amb mi.

-M'alegro que hagis vingut, trobo a faltar les classes. A més, volia felicitar-te per l'excel·lent treball, crec que fins i tot podries presentar-lo a algun concurs, de debò, està molt ben fet.

-Gràcies, senyor Joan, m'hi vaig esforçar molt. Quant a les classes, van bé, però... si em permet ésser una mica agosarat, volia demanar-li que m'expliqués una mica la cultura durant el segle XIX, perquè en Pol, tot i essent bon professor -jo no sóc ningú per criticar un professional i un company seu-, va per feina, oi que m'entén? Trobo a faltar, i li sóc sincer, la seva introducció a l'època mitjançant les imatges de les obres de pintura, d'escultura o d'edificis més representatius de l'època, els textos i les músiques que ajuden molt a ambientar l'època que tot seguit estudiem-.

-Ja sé que això us agrada i sobretot a tu, que tens unes inquietuts intel·lectuals indubtables, o creus que no ho he vist? Ja m'he adonat que la teva imaginació vola. Em temo que fins i tot massa...

-No sap com! Però aquest és un altre tema, en certa ocasió vaig dir-li que una amiga medieval em va dictar l'examen i no em va creure, se'n recorda? Per això m'estimo més no parlar-ne de la meva imaginació, perquè ni jo mateix me l'entenc ni me la controlo, creguim..

-Està bé, deixem-ho córrer. Et parlaré del romanticisme i del realisme i naturalisme a la literatura i a les arts.

El mestre Joan em va tenir engrescat amb el tema durant dues hores, fins a l'hora de sopar.

-Me n'haig d'anar, gràcies per la lliçó, li importa que quan expliqui en Pol el següent tema, el segle XX, hi torni?

-No, és clar, vine, així estaré més distret. La meva dona té feina, no pot estar per mi tota la tarda, em vindrà bé donar una altre classe particular.

-I aquestes classes, me les fa gratuïtament?

-És clar! Torna quan vulguis Jonatan. La feina de professor no s'acaba a l'aula, sempre estem de guàrdia.

Me'n vaig anar molt satisfet, havia entès millor tot el que en Pol ens havia explicat.

De camí de tornada, a l'autobús, mentre observava la posta de sol, el cel crepuscular i les

ombres que anaven guanyant a la claror, vaig imaginar-me l'Elvira enmig d'un paisatge sublim, amb un vestit més modern i un pentinat més natural, menys guarnida que la darrera vegada que l'havia vista; però bella i misteriosa, semblava més aviat una ànima en pena, en detriment de la seva delicadesa i suavitat jogasseres. Era més sensible, menys frívola i coqueta, i en canvi, la veia més trista i pensarosa.

Després que el mestre em parlés del suïcidi de molts romàntics, vaig témer per l'Elvira. Fins ara havia estat sempre una noia alegre, ara la veia massa preocupada per una qüestió que jo no entenia: la impossibilitat d'un amor absolut, a més li endevinava una tendència a la rebel·lia, la veia orgullosa i desafiant, volia conèixer els límits de la vida i de la mort, s'apropava als abismes i, de vegades, exagerava la seva passió amb gests i recels impropis d'ella. Vaig arribar a pensar en alguns moments que s'havia tornat demoníaca. Aquella dona s'havia transformat en una persona que ja no m'agradava igual, tot i reconeixent que seguia formosa com cap altra, la seva bellesa era enigmàtica més que mai, no obstant això, tot plegat em deixà més capficat que satisfet de retrobar-la dins meu, en l'antre de la meva imaginació. Per primer cop vaig tenir els meus dubtes de voler tornar a veure-la. Confiava que la dona del segle XX fos una altra vegada encisadora.

CAPÍTOL 7: EL SEGLE XX

Sortosament, en Pol va començar a explicar-nos la història d'Espanya del segle XX sense preàmbuls, com havia fet anteriorment.

Aquell mateix dia vaig trucar el mestre Joan per demanar-li que em donés una classe sobre el context cultural d'aquesta etapa històrica, ja que ell mateix se m'havia ofert amablement a fer-ho. Em digué que tenia assumptes per resoldre, però que no tindria cap inconvenient de fer-ho el cap de setmana. Així que vam quedar el dissabte al matí. Hi vaig anar esperançat, perquè tenia especial interès per conèixer els corrents i les tendències literàries i artístiques contemporànies.

En arribar a casa seva, vaig trobar-me que hi sortia corrents un home, un xicot més aviat, del qual no em va donar temps de veure-li la cara. Gairebé em va fer caure, de tan de pressa que anava, i vaig cridar senyor Joan, senyor Joan! perquè un mal pressentiment em va fer témer per ell. Aquell home semblava haver comès algun delicte. El mestre no responia, la seva dona tampoc. Vaig entrar a la casa amb por, la porta era oberta. Vaig buscar-los per les habitacions, la cuina, no els trobava per enlloc. La casa estava silenciosa, com després d'una tempesta, i de sobte, vaig escoltar una veu llunyana demanant

ajut. La veu provenia de l'altell, vaig obrir-lo com vaig poder. Després de pujar damunt una cadira i fer molta força, emprant una fusta com a palanca, hi vaig trobar la senyora Casamitjana lligada i amb la boca tapada.

-On és el seu marit? senyora Casamitjana –vaig preguntar-li mentre la deslligava. Es troba bé?- Estava pàl·lida.

-Sí, però em sembla que el nen s'avançarà... El meu marit deu ser al garatge... suposo, sé que se l'han emportat. Corre, vés-hi.

Vaig baixar al garatge de seguida i era allí, emmordassat. També vaig haver de deslligar-lo i treure-li l'esparadrap de la boca. L'home em va abraçar així que tingué les mans lliures i preguntà desesperat per la seva muller.

-Tranquil, està bé, però li sembla que el nen vindrà abans...

Anem, trucarem a l'hospital, amb aquest ensurt, no sé què li pot passar...

-Però, que els ha succeït? He vist un home que sortia corrents de la casa i m'he ensumat que havia passat alguna desgràcia. Qui era?

-Hauria estat pitjor... Ja t'ho explicaré. És un assumpte fosc.

Vam anar de pressa cap a la senyora Casamitjana i la vam trobar amb símptomes clars de part, havia trencat aiguës i no vam perdre temps, vaig trucar a l'hospital mentre ell, coix i atabalat anà a cridar el veí.

-Estigues amb ella, Jonatan, de seguida torno, vaig a avisar el veí, a veure si ens pot portar amb el cotxe.

-Està bé, vagi.

Al cap d'una estona va tornar encara més atabalat, -no hi és- haurem d'esperar que vingui l'ambulància. Trucaré un altre cop, els diré que vinguin de seguida..

Mentrestant, la senyora Casamitjana tenia contraccions cada cop més freqüents, suava d'angúnia, gemegava i jo ja em veia assistint al part del fill del meu mestre. Ell mirava constantment el rellotge. L'ambulància trigava. La senyora Casamitjana era a punt de donar llum. Finalment va ocórrer allò que em temia: entre el seu marit i jo la vam ajudar a tenir la nena. Va ser una experiència fascinant, vaig adonar-me que cap altra era tan important. Vaig sentir-me molt satisfet. L'ambulància va arribar a temps per tallar el cordó umbilical. Vaig felicitar el mestre que em pregà que tornés un altre dia i em va donar les gràcies abans de marxar amb la dona i la filla a l'hospital.

-Ja li trucaré senyor Joan, ara vagi tranquil, la meva enhorabona un altre cop. -El mestre em va abraçar i se n'anà.

Al vespre vaig telefonar-li per tal de saber l'estat de salut de la seva dona i la nena.

-Estan perfectament bé, gràcies. Jonatan, si no hagués estat per tu... has estat molt valent.

Vaig esperar uns dies abans de tornar a casa del senyor Joan, ja que el mestre i la seva muller prou enfeïnats estaven ara amb la recent nascuda. Però el mestre fou qui em va trucar a mi i em va citar aquella mateixa tarda, en sortir de l'escola.

-Vine Jonatan –va dir-me molt seriós- t'haig de demanar un favor. –El que vostè em demani, senyor Joan- vaig contestar-li intrigat.

Aquella tarda vaig portar-li un obsequi, com agraïment per les classes i felicitació del natalici. El mateix mestre em va obrir la porta.

-Vine, Jonatan, veuràs la nena com xarrupeja.

Quina escena familiar més tendra!: la mare amb la criatura als braços xuclant del seu pit i el pare acaronent-les totes dues. Per uns moments, m'hauria agradat pertànyer a aquella família.

Els vaig donar l'obsequi i tots dos me l'agraïren molt, em donaren berenar i el mestre em va fer anar a la biblioteca.

-Aquí parlarem millor. Jonatan, ja sé que vens per rebre la lliçó, però abans volia explicar-te què va passar el dia que vas venir i et volia demanar ajut.

-Faré el que sigui, però em té impacient... què succeí?

-Fa molt de temps vaig viatjar molt lluny d'aquí, volia descobrir els confins de la història... Era jove i emprenedor, una mica aventurer. Vaig fer algunes investigacions sobre algunes tribus primitives

africanes, les vaig prendre com a models per als meus estudis prehistòrics, en què estic especialitzat.

Allí vaig ensopegar amb una colla de colons explotadors que em van posar molts entrebancs per tal que me n'anés i no els denunciés a les autoritats.

Una nit va haver-hi una revolta d'aborígens, la qual va ser sufocada amb violència i crueltat. Tots els insurrectes van ser morts o executats per traïdoria. Jo n'estava assabentat, perquè em feia de guia el cap dels indígenes revolucionaris. Abans que m'acusessin de còmplice, vaig prendre nota dels esdeveniments, vaig fer fotografies i vaig recórrer a les autoritats per denunciar-los, perquè es prenién la llei per la seva mà i abusaven de la població indígena, atemptant contra els seus drets com a éssers humans. El cas és que els van empresonar i jo vaig guardar tot el meu material, tenia intencions de publicar-ho quan arribés a Espanya. Però a Barcelona, no vaig trobar editor per a la meua història, ningú estava interessat en el tema. Abans de marxar, vaig haver d'escoltar l'amenaça de venjança. El cap dels colons, un tal Edward Presleyton, em va prometre que algun dia em buscaria.

L'home que l'altre dia vas veure sortir a corre-cuita de casa meua venia de la seva part, em digué que li donés el material, si no li donava, em matava. Com que sóc previsor, havia fet còpies i li'n vaig donar una, però l'original la tinc amagada a la caixa forta. Afortunadament no la va trobar. En sentir soroll, es va

espantar i va fugir amb una còpia. No va remoure res, perquè li vaig dir que li donava de seguida, no vaig oposar resistència. Era un afeccionat, s'ho va creure i es va limitar a lligar-nos i emmordassar-nos. Primer a ella, la va fer pujar a l'altell i la va tancar, suposo que per assegurar-se que no es podria moure mentre érem al garatge, on em creia que m'anava a matar, ja que em va dir que era un bon lloc perquè allí no se sentirien els trets. M'hi va deixar mentre anà a buscar la cinta en el lloc indicat i ja no hi tornà. Per sort vas arribar tu en aquell moment.

-Quina història més interessant! –vaig dir sorprès- I doncs, què haig de fer jo?

-Aquest xicot que va venir, duia una mitja al cap perquè no el reconegués, però jo sé que estudia a l'institut.

-N'està segur? Jo no vaig tenir temps de veure'l bé.

-Jonatan, vull que investiguis qui ha estat, ha d'esser algú de batxillerat, per l'edat del xicot. Vull noms i cognoms, però ves amb molt de compte, és gent perillosa. Li posarem un esquer, si no confessa. No podem permetre que a l'institut hi hagi algú capaç de fer això. Li haurà donat diners aquest Edward... haurà investigat sobre mi. És molt important que no et descobreixin.

-Està bé, faré el que podré.

Justament ara, a final de curs, em venia aquesta feina extra, però, és clar, si la vida del senyor Joan

estava en perill, no podia fer el sord ni deixar d'ajudar-lo en allò que pogués, a canvi ell em donava classes gratis, era un just intercanvi.

Vaig posar-me en marxa, havia de resoldre el problema com més aviat millor, pel bé del senyor Joan i la seva família i perquè quedaven poques setmanes per acabar el curs.

En arribar a l'institut vaig parlar amb uns quants amics de batxillerat (l'humanístic), per tal que m'informessin, però ho havia de fer amb molta discreció, no volia que cap amic meu es vegés embolicat en l'assumpte i en sortís perjudicat. Tot això em portaria un temps, mentrestant havia de procurar de treure'm satisfactòriament altres assignatures que havia deixat una mica de banda, perquè m'havia dedicat a la història. Anava a la biblioteca de l'institut a les hores lliures i allí tractava de parlar amb els meus amics, els quals em presentaren uns altres companys de batxillerat d'altres modalitats que també em podien proporcionar informació.

Un dia, en Ricard, un d'aquests xicots que vaig conèixer i que cursava primer curs de batxillerat tecnològic, duia un ull de vellut.

-Noi, què t'ha passat?

-No ho diguis a ningú, Jonatan, però ahir al vespre, quan vaig sortir de la biblioteca municipal amb la Maria, en Màrius, un company de classe, m'acusà d'haver-li pres la nòvia i sense donar-me cap mena d'oportunitat d'explicar-me, em va pegar i em deixà

estès. La Maria, espantada, va cridar i em van socórrer uns homes que passaven, llavors en Màrius va fugir.

-I no el denunciaràs?

-Què dius? Em va amenaçar que si deia res a la policia o als meus pares o algú altre, hi tornaria fins a matar-me.

-Però, Ricard, això és molt greu, és una amenaça de mort! el podries denunciar...

-Tinc por, la Maria va dir-me que no ho fes, que me n'oblidés. Ja parlaré jo amb ell -va dir-me-, el convenceré.

-No ho facis, Maria -vaig dir-li- no sabem de què és capaç, deixem-ho estar, ja li passarà.

-I al director de l'institut tampoc li penses dir res? Mereix que l'expulsin.

-Jonatan, això és un assumpte nostre, no va succeir dins l'institut.

-I què els has dit als teus pares?

-Que vaig tenir un accident.

-I s'ho han cregut?

-Suposo. Sobretot, Jonatan que això quedi entre tu i jo.

-Sí, estigues tranquil. Però vull conèixer aquest brètol. Com es diu? M'agrada saber amb qui no m'haig de fer.

-Màrius Narbona. No sé què hi fa a l'institut...

-I com és?

-És un xicot alt, robust, d'ulls molt foscos i cabells castanys, segur que el tens vist, sempre es passeja pels passadissos, arriba tard a classe, perquè diu que troba trànsit. Condueix una motocicleta i sempre duu el casc a les mans. Va sempre amb un altre noi ros, més baix i grassonet.

-Ja m'hi fixaré bé, em penso que ja sé qui és.

Efectivament, sospitava que aquell xicot tan violent era un que a l'hora de l'esbarjo s'esperava recolzat a la paret un altre de rosset que feia quart com jo, però pertanyia a un altre grup. Havia coincidit amb ell en un crèdit variable, i havia observat que anava amb gent més gran. Deu ser repetidor i per això coneix els altres, havia pensat. És clar que jo també parlava amb els grans i no ho era, de repetidor; però d'ell, me'n feia aquesta impressió.

A l'endemà, m'hi vaig fixar i vaig preguntar-li l'hora per sentir-li la veu i mirar-me'l bé. Li vaig veure un petit tatuatge al braç. Vaig trucar el mestre, per dir-li que havia fet unes averiguacions i que sospitava d'en Màrius, vaig descriure-l'hi. Em va contestar que li procurés una foto, per estar-ne més segurs.

Vaig dur una màquina fotogràfica a l'institut i vaig dir que volia tenir un record dels meus amics, així aprofitaria un parell de fotografies que em quedaven per acabar el rodet. Volia fer les fotografies als meus companys al passadís, a l'hora de l'esbarjo, quan en Màrius també hi fos, recolzat a la paret, com

acostumava a fer en tocar el timbre. La meva intenció era enganxar-lo sense que se n'adonés.

Aquell matí era allí, com sempre, en el moment en què jo i els meus companys vam sortir de la classe d'en Pol. Els vaig demanar que es col·loquessin davant meu i vaig disparar de pressa, perquè en Màrius, que era darrera d'ells a certa distància, no tingués temps d'apartar-se. Em va sortir bé. A la tarda vaig portar el rodet a revelar. Al cap de dos dies, vaig anar a buscar les fotos i vaig separar les dues darreres per ensenyar-les al senyor Joan. Vaig trucar-li per acordar l'hora de la meva visita.

-Vine aquesta tarda, quan surtis de l'institut -va dir-me-.

Aquella tarda tenia dos exàmens, no em van anar tan bé com esperava, potser perquè no havia estat massa concentrat els darrers dies amb tot aquest assumpte que, d'altra banda, havia de portar en secret. M'interessava que el senyor Joan m'expliqués el segle XX, perquè tindria el control aviat, confiava que aquella tarda tinguéssim temps per tot. Feia dies que no veia l'Elvira i ja en tenia ganes, si més no, em movia la curiositat per saber com seria l'Elvira del segle XX, l'actual.

Li vaig ensenyar, al meu mestre, la fotografia i exclamà:

-És aquest! Sí, n'estic segur. La seva dona també el va reconèixer, -veritat que duu un petit tatuatge al braç dret?-va preguntar-me, mentre sostenia la nena

-Sí, m'hi vaig fixar en aquest detall- vaig respondre- i ara què? Sé que endemés ha pegat a un amic meu, és violent de mena.

-Demà aniré a comissaria, faré la denúncia, els portaré la fotografia, els diré noms i cognoms i que ells facin la feina.

-Però és arriscat... i si li ensenyen la fotografia, sabrà que he estat jo qui l'ha feta i...

-No et capfiquis per això... no crec que aquest xicot sigui un assassí, només és un brètol que fa por, a més has d'aconseguir que el teu amic també el denunciï, perquè dues tenen més força que una i ja no gosarà de fer res si l'adverteixen que es pot veure molt embolicat, tindrà judici si es busca més problemes, tot i així li caurà una bona multa i quedarà fitxat per sempre. Ara canviem de tema, això ja ho resolc jo, també m'encarregaré que li obrin un expedient a l'institut.

-Compte senyor Joan...

-No pateixis, tot sortirà bé, ja ho veuràs... Ara t'explicaré els moviments avantguardistes que inicien la renovació artística en els segle XX, et passaré uns fragments dels primers films de Charli Chaplin i et posaré música dodecafònica de Schoenberg, unes cançons dels Beatles, i et llegiré poemes dels poetes de la generació del 27, de Lorca, Alberti, Salinas, així com fragments de novel·les tan representatives d'aquest segle com Ulisses de James Joyce, Cien

años de soledad de García Márquez i Tiempo de silencio de Martín Santos.

El nostre segle es caracteritza, no obstant això, per l'heterogeneïtat de corrents i tendències, el panorama cultural és molt ampli, inesgotable a l'hora d'estudiar-lo, i encara menys amb el temps de què disposem, només et donaré una petita mostra del context cultural del nostre segle, perquè és impossible abastar la riquesa a què hem arribat, i d'altra banda, la proximitat dels fets ens fa ser encara subjectius i difícilment podem valorar i jutjar la nostra època de la mateixa manera que hem fet amb les èpoques passades que hem estudiat però no hem viscut.

Vaig estar molt atent a les explicacions del mestre, gaudia de les seves observacions, del seu resum, dels fragments musicals i textuals que per a l'ocasió havia seleccionat. Vaig sortir de casa seva a les nou del vespre i en arribar a casa, el sopar ja era a la taula, després vaig ficar-me al llit, estava cansat i no vaig trigar a agafar el son. Fou llavors que l'Elvira del segle XX vingué a veure'm per darrera vegada en somnis.

Vaig veure-la arribar amb una motocicleta, utilitzant el mòbil, amb els cabells permanentats i uns texans molt ajustats. S'atansava a mi amb gràcia i em preguntava, amb un llenguatge molt similar al que usen els meus companys de classe, quina marca de sabatilles esportives emprava i si tenia escàner a casa, li vaig respondre que no vestia de marca jo, que

no m'agradava, i que tenia una impressora només. Va posar cara de decebuda. Llavors em vaig fixar que duia les ungles pintades de blau. Quin mal gust, vaig pensar! Aquesta Elvira encara m'agrada menys que la del segle passat. Això sí, és més decidida, té estudis. Tot parlant de molts temes, l'Elvira es mostrà com una noia molt conversadora i preocupada per temes ecològics, coneixedora dels mitjans d'informació, de la informàtica, de la moda, a més feia esport, li agradaven les hamburgueses i les patates fregides amb ketchup, li entusiasmava el futbol com a mi, i tenia gustos una mica estranys. Va dir-me que anava al psicòleg, com gairebé totes les seves companyes, des que els seus pares s'havien separat, i finalment, se'm va declarar. L'Elvira em besà als llavis i va sonar el despertador.

A l'endemà, en Màrius estava com sempre al passadís esperant el seu amic ros com el blat, vaig passar pel seu davant sense gosar de mirar-me'l, em feia por sabent de què era capaç, però fou ell qui em va interrompre:

-Escolta, no vas ser tu que l'altre dia vas fer una foto aquí?

-Sí... vaig contestar temerós, però tractant de dissimular, perquè vaig pensar que si ho negava, potser era pitjor. Per què m'ho preguntes?

-Perquè no m'agrada que me les facin sense permís, ho sents?

-Sí, és clar, però va ser sense voler, no m'havia fixat que hi eres, ho sento.

-Ja ho saps d'ara endavant.

Em vaig posar vermell com un pebrot i me'n vaig anar de pressa. Vaig oir que remugava darrere meu.

A l'endemà, el Carles m'explicà que havia vist com la policia detenia el Màrius i parlava amb el director.

-Em creia que el nostre amic no faria la denúncia

-No ha estat el Ricard- vaig dir, però no vaig voler donar-li més detalls. Després vaig reflexionar i vaig adonar-me que havia estat imprudent, perquè en Carles podia pensar que havia estat jo, però ara ja estava fet i no podia donar més explicacions.

El meu mestre em va advertir que potser hauria de declarar en el judici, tot i que jo no podia reconèixer-lo. Li vaig dir al Ricard, que encara duia l'ull violat, que podia fer la denúncia perquè ja l'havien enganxat per un altre delictes més greu. Li'n vaig fer cinc cèntims perquè em cregués.

L'assumpte semblava resolt, ara només em restava fer els exàmens i el curs s'hauria acabat. M'esperaven dos mesos d'esbarjo, d'anar amb bicicleta, de jugar a futbol, de nedar i de llegir novel·les amb les quals esperava tornar a somiar despert. Potser perdria l'Elvira, però què hi ha millor que les vacances?

CAPÍTOL 8: L'ELVIRA, UN ALTRE COP

Durant aquells dies de final de maig i principis de juny, es féu la matriculació pel curs vinent, coincidint amb una novetat a casa: el meu germà, el pallasset de torn, manifestà el seu desig d'estudiar música.

-Vull anar al conservatori- va dir per primer cop en la seva vida seriosament.

El meu pare se'l va quedar mirant, la mare també, i jo mateix em vaig sorprendre del nou rostre del meu germà. El desconeixia, aquest no és el meu germà, se li ha begut l'enteniment, com se li acut, a un gandul com ell, estudiar música al conservatori, de què li ve la fal·lera de ser pianista? A la meva família, no en tenim, de músics, d'on ha tret aquesta afecció, és inèdita!

La mare li posà la mà al front. El pare va creure que era una broma del nen, -ens pren el pèl, no ho veus Maria?- i jo vaig respondre taxativament: -que estudiï música, els pallassos n'han de saber! Que es prepari pel futur. Si vol estudiar música, que n'estudiï, si no ho fa bé, sempre tenim temps de treure'l. El meu pare es lamentà del preu de la matrícula. El Damià va prometre que s'ho prendria seriosament això, que era el seu desig i per tant ho faria a gust i s'hi esforçaria.

-Pobre de tu que no ho facis! -va contestar-li la mare. I des d'aquell dia es va començar a estalviar per

comprar el piano. Vam haver de fer algunes reformes a casa per encabir-lo al saló-menjador.

El meu germà no perdria el somriure, però riuria mentre toqués l'instrument escollit. Amb els anys, haig de reconèixer que en sap, que se li dóna bé, i potser sense ser tan intel·ligent com jo, acabarà essent més famós i guanyarà més diners. Però continuo dient que riu massa.

Però tornant a l'institut, mentrestant, durant aquells darrers dies del curs, van començar les matriculacions i van venir molts nois i noies, que feien cua davant la guixeta de la secretaria, procedents d'altres instituts i col·legis del voltant, on cursaven l'ESO, però no el Batxillerat.

Un dia, en una de les cues s'hi esperava una noia, els cabells de la qual, em recordaren molt els de l'Elvira, ja que també eren llargs, pèl-rojos, i arrissats. Vaig cridar-la fins i tot, ella es va girar i... tant que se li semblava, si era ella mateixa! L'Elvira del segle XXI era davant dels meus ulls! Vaig notar una acceleració del meu flux sanguini. Les cames em feien figa. Se'm va enterbolir la vista i només vaig escoltar la seva veu, la resta de soroll s'esvaí. Vaig pessigar-me la galta, volia estar segur que aquest cop no somiava, mentre ella m'estava mirant somrient, amb ulls captivadors, i em va preguntar finalment si ens coneixíem, i vaig adonar-me que ella no en sabia res, que ignorava completament que havia estat la protagonista dels meus somnis, que havia viscut en altres èpoques, no

em coneixia! i no sabia si era millor així, perquè representava començar de nou, però jo jugava amb avantatge, perquè la coneixia prou bé, sabia que li agradava, com pensava, per conquerir-la ho tenia més fàcil que d'altres companys que segur que la pretendrien, perquè era bella l'Elvira, era un caprici dels déus, era l'ambrosia de Zeus, i d'això, ningú podria dubtar-ne, n'estic segur; en canvi, per a ella jo era un desconegut, quin fet més estrany! No recorda res, no sap qui sóc, després de tot el que hem passat junts! Però tampoc no podia explicar-me de forma lògica i racional que la dona dels meus somnis existís, vaig arribar a pensar que fins i tot aquesta aparent realitat formava part del somni, que tot era un engany, i vaig tornar-me a pessigar, i ella em preguntà per què ho feia això i ho vaig deixar de fer en sentir la seva veu, que era la pròpia de l'Elvira, perquè no pensés que era boig, però, és clar, no m'ho podia creure. Vaig dir-li finalment que m'havia confós, -em creia que eres una altra, perdona, però el cert és que ets tan maca com ella- i em vaig enrojolar de vergonya, però ja estava dit, i ella em donà les gràcies també enrojolada. Em donà una forta fiblada el queixal.

La seva companya, que era una mica més endavant, ens va veure parlar i es feia un tip de riure en veure'ns tots dos avergonyits i vermells com la magrana. Va proposar-nos d'anar a esmorzar amb ella un cop s'haguessin matriculat les dues. No m'hi vaig poder negar, perquè hauria estat tota la seva vida al

seu costat, i ella tampoc, perquè semblava també atreta vers a mi. Des del moment en què li vaig dirigir-li la paraula, se'm quedà mirant embadalada i jo també, ho reconec. No goso de mirar-me al mirall.

Entre nosaltres sorgí una força magnètica inexplicable. Vaig córrer a explicar-ho al mestre Joan, perquè ja li tenia prou confiança, però em limitaria a dir-li, no obstant això, que m'havia enamorat d'una noia que seria companya meva al curs vinent, sense donar-li més detalls. Se n'alegrà per mi i em féu l'advertència que essent jo bon estudiant, l'amor no em distraués massa. També em va avisar que aquests amors juvenils sovint duraven poc, que no em fes massa il·lusions, perquè era molt jove encara i havia d'estudiar sobretot. Vaig respondre-li que l'Elvira era diferent a la resta de les noies, que endemés era molt intel·ligent i tots dos ens trauríem el batxillerat sense problemes. No sé si vaig convèncer-lo, però em donà un copet afectuós a l'esquena i em desitjà un bon estiu. Ell s'estava recuperant de la lesió i havia de tornar a l'institut abans que no comencessin les vacances per preparar el següent curs. En canvi, jo, després de recollir les notes, ja podia anar-me'n a la platja, a jugar o dormir. Possiblement no tornaria a veure el mestre Joan fins al setembre.

Vaig ésser prou agosarat per demanar-li relacions a l'Elvira, tot i que ens acabàvem de conèixer en la realitat, perquè no podia perdre temps, em temia que passat l'estiu ja hagués canviat la meva sort i es fixés

en un altre noi. Era qüestió d'agafar-ho en calent, com es diu col·loquialment, perquè l'amor perdura mentre hi ha escalfor, si un es refreda, es pot donar la relació per acabada. Durant l'estiu tindríem més ocasions de conèixer-nos, podia convidar-la a passejar pel parc, a la platja, a veure alguna pel·lícula... després, durant el curs, aniríem a estudiar plegats a la biblioteca, però entre els deures i els exàmens... aniríem de bòlit.

Aquell cap de setmana vaig trucar a l'Elvira, volia dir-li que només em restava un examen, que en acabat ja quedaríem. Vaig trucar-li insistentment durant el dissabte i el diumenge, però ningú no contestava. Ho vaig tornar a intentar després de l'examen del dilluns, però no hi havia manera de posar-nos en contacte, sempre estava comunicant. Passaven dies i dies i no podia aconseguir de parlar amb ella.

Aquest entrebanc em desanimà força, vaig témer que continuava somiant, que l'Elvira no era de carn i os, que trucava un nombre imaginari i que tot plegat era una gran farsa en què jo era una titella i em movia per voluntat d'algú. Anà passant l'estiu i tant que el desitjava..., ara esperava que ben aviat s'acabés, perquè en començar novament el curs, tenia l'esperança de recuperar l'Elvira, fos com fos, real o fictícia. La trobava a faltar.

La lectura no em motivava prou, havia perdut capacitat imaginativa, en definitiva em sentia canviar, tenia altres inquietuds i interessos, uns amics em convidaven a anar a la discoteca i m'agradava passar-

m'hi hores allí, mai no ho hauria dit que sentir música màquina fos tan distret!, jo mateix havia renunciat abans a aquesta distracció, ara m'entusiasmava i vaig començar a beure alcohol, i a fumar algunes cigarretes, però de forma moderada, i em presentaren noies, no tan maques com l'Elvira, però presumides i coquetes, amb les quals ens hi estàvem fins a mitja nit. A l'endemà hi tornàvem, a la discoteca, a ballar i a lligar amb d'altres noies més boniques o més interessants.

A la mare, no li agradava, però no m'ho impedia. Tot plegat em féu canviar els meus costums. Tenia la impressió que em feia gran, perquè tenia menys ganes de jugar i a les noies, les veia amb uns ulls voluptuosos... i cada cop pensava menys en l'Elvira, i m'interessava menys la història.

Mentrestant, el meu germà s'afeccionà tant a la música, que deixà de fer bestieses, sense perdre el bon humor, i es dedicà a estudiar partitures i a tocar el piano com si no existís res més per a ell. Era la seva vida. Quan començà a fer les escales i a tocar les primeres notes, els meus pares i jo ens acostumàrem a tapar les orelles amb taps, perquè no suportàvem el soroll que feia. Després ja va sonar bé.

Es va acabar l'estiu i jo havia crescut en tots els sentits. Em feia molta mandra començar a estudiar un altre cop, i encara més batxillerat. M'havien dit que era difícil, però a mi no se'm resistia res... i ho havia de fer si volia obtenir el títol i accedir a la universitat, era

un bon estudiant, seria una llàstima, em deia a mi mateix, que deixessis perdre l'ocasió de fer una carrera i obtenir una bona feina.

Potser a la universitat podia demostrar més com era jo en realitat, no calia dissimular... podria intentar de treure'm tots els cursos amb la màxima nota si volia, si em treia la disfressa de noi normal, per poder aconseguir un premi al millor expedient i que em donessin una beca per estudiar a l'estranger, doctorar-me i arribar molt lluny, perquè m'ho mereixia. Començava a estar fart de la meva doble vida.

Recordava les paraules del meu mestre i de la mare: "si vols alguna cosa, lluita per aconseguir-la", i tenien raó, segurament, però quina gràcia em fa, sense lluitar ho aconsegueixo. No obstant això, tampoc es tracta de fer massa el gandul, així que vaig proposar-me de prendre'm seriosament els estudis com havia fet fins llavors, encara que fos sense l'Elvira.

Estava decebut en el fons del meu cor, havia intentat d'oblidar-la, però no havia pogut del tot, m'havia fet la il·lusió que el seu amor fos real. M'adonava que tot havia estat un bell somni, el somni de la infància.

Un altre cop les fiblades del queixal em torturaren, fins que vaig decidir d'anar al dentista. L'experiència no em va agradar gens, perquè allí assegut, amb la boca ben oberta, vaig sentir que perdia la meva intimitat, tenia por que examinant-me

les dents descobrissin tota la veritat. Temia que en qualsevol moment el dentista exclamés:

-Aquest xicot té la dentadura d'un superdotat però no, no va dir res i vaig passar per desapercebut, em va treure el queixal i em semblà que em treia una part de mi, tot i que havia estat una molèstia, vaig tenir ganes de plorar, vaig sentir fins i tot nostàlgia de la fiblada que em feia sentir viu, però què haurien pensat de mi si hagués vessat llàgrimes per un tros de queixal corcat?, que era poc sofert com a mínim. Vaig resistir i vaig ajornar el meu sangloteig fins al vespre, quan vaig trobar-me completament sol al llit. Deixar enrera la meva infància m'havia fet més mal que la injecció que la infermera em posà per adormir-me la galta. Despertar de nou era descobrir que des d'ara tot seria real. Vaig tractar de convèncer-me que la realitat no havia de ser pitjor que el somni, potser és millor fins i tot, vaig dir-me per consolar-me. I vaig provar de trobar el plaer sota el llençol, perquè aquella nit necessitava gaudir d'una calidesa perduda, la del si matern, la del bressol, la del cos de la meva mare quan m'acollia entre els seus braços. Després vaig sentir-me alleugerit, relaxat, a punt de fer front a una nova situació.

CAPÍTOL 9: EL SOMNI ES FA REALITAT

Va arribar el setembre i amb ell, un nou curs, uns nous professors i uns nous companys.

Encara feia força calor, el setembre és molt xafogós, no convida a estudiar encara. Després, a l'hivern, sobretot durant els mesos en què a les sis ja és fosc, vénen més ganes de recloure's a l'habitació i fins i tot és agradable estudiar mentre s'escolta ploure.

Alguns nois que començàvem el batxillerat aquest curs ja ens coneixíem i ens vam explicar a l'entrada de l'institut, abans que toqués el primer timbre, tot allò més important de les nostres diversions estiuenques. Alguns dels meus companys portaven agafades de la mà les seves xicotes. Em feien una mica d'enveja. Al curs passat havien estat tontejant i a l'estiu, havien refermat els seus sentiments.

Vàrem començar les classes d'història contemporània amb el senyor Joan un dilluns a les vuit del matí. Massa d'hora per estar despert, però en tenia moltes ganes, de tornar a veure'l i d'escoltar-lo un altre cop.

Quan ja ens havia donat la benvinguda i ens havia deixat anar el seu primer discurs com a tutor del nostre curs, algú va picar la porta, es va obrir poc a poc, i es va sentir una veu que demanava permís per

entrar. El senyor Joan li va dir que podia entrar, però que no s'ho agafés com a costum això, perquè ja no la deixaria entrar d'ara endavant. Llavors va entrar la noia sense fer soroll, quan vaig veure-la ben bé, davant meu, vaig exclamar en veu alta -Elvira!- Era ella! I ella em va somriure, després em va preguntar:

-Que ens coneixem?- mentre tota la classe, fins i tot el senyor Joan, l'explicació del qual vaig interrompre sobtadament, m'estaven mirant sorpresos. Vaig enrojolar-me i vaig demanar disculpes al meu professor, qui somrigué també i la classe va poder continuar amb normalitat.

Per a mi els límits del somni i la realitat eren confosos, ja no sabia distingir-los; però fos com fos, allò que em féu recuperar l'Elvira, n'estava molt content, em sentia una altra vegada amb ànims, feliç. Era la meva felicitat també un somni? Tenia tot un curs per endavant per comprovar-ho”.

-Així s'acabava el meu diari, vaig deixar d'escriure-hi de mica en mica, cada vegada hi contava menys coses, no en tenia tanta necessitat, fins que vaig deixar de fer-ho. Tanmateix, ja t'he explicat com vaig retrobar la teva mare i ja no ens hem separat mai més. L'Elvira dels meus somnis es convertí en una dona real.

La teva mare i jo vam estudiar junts el batxillerat, després vam continuar essent amics, encara que vam anar a dues facultats diferents. Jo vaig llicenciar-me i

doctorar-me en Història contemporània, ella va especialitzar-se en Traducció i interpretació en llengües anglesa i alemanya. Va anar a perfeccionar-se a les Universitats de Brussel·les i de Stuttgart. Jo també vaig anar-hi mentre feia la tesi doctoral, per recollir informació a les biblioteques belgues sobre la guerra mundial. Allí ens vam comprometre, i en tornar a Barcelona, vam tenir la sort que es convocaren oposicions a la Universitat, ens hi vam presentar tots dos en les nostres respectives especialitats, però només ella va assolir l'èxit, jo vaig haver de presentar-me a les oposicions de secundària. A l'any següent, un cop vaig aconseguir la plaça, ens vam casar. Vam esperar un temps i et vam tenir a tu.

-Sembla un conte de fades! I quan vas deixar d'amagar la teva intel·ligència superior?

-Quan vaig ser a la Universitat.

-I jo, papa, haig de fer igual, haig d'amagar que tinc un coeficient intel·lectual de 120?

-A casa no cal, tant la mare com jo estem molt orgullosos de tenir una filla tan llesta, però a l'escola... tu mateixa, si vols ser acceptada per tothom i no vols que et mirin com un ésser estrany... fes com jo.

-Però, pare... això és molt difícil, no sé si ho puc fer... m'avorreixo molt...

-T'entenc perfectament filla meva, tu has de decidir.

-Però no tothom és igual, papa, som més afortunats nosaltres perquè som més intel·ligents que

la majoria de la gent? Com se sent una persona que té problemes d'aprenentatge?

-No ho sé, no t'ho sabria dir. Potser el meu germà, l'oncle Damià ho sap millor que jo. Però, escolta'm bé, Gisela, en aquest món hi ha d'haver de tot, tothom no és igual, tens raó, però estic segur que cadascú de nosaltres, tots els éssers humans, servim per fer alguna cosa millor que els altres, tots estem dotats de virtuts i defectes. Es tracta de trobar el lloc adequat per cadascú, en el qual pugui desenvolupar les seves capacitats per a les quals ha nascut.

-No sempre és fàcil, de vegades, la societat és injusta, no dóna prou oportunitats a l'individu perquè descobreixi allò que més li convé. El resultat és que la gent fa feines que no els agraden o per a les quals no són prou aptes. Sort que el meu germà va endevinar que tenia bones aptituds per a la música, hauria estat un cas d'aquests.

El meu germà va conèixer l'amiga de la teva mare, l'Estrella. Fou en un concert en què el Damià va debutar com el pianista català més jove.

-Aquest bombonet és el teu germà? -em va preguntar l'Estrella entusiasmada-

-Sí, és ell... t'agrada?

-I tant! És molt maco, quin somriure més encisador! Té parella el teu germà?

-Però si només té disset anys! És un marrec encara, prou feina té, es dedica exclusivament a tocar i a estudiar música, no li interessa res més.

-Me'l presentaràs, oi?

-Sí, és clar, després anirem a veure'l al cambril. És simpàtic, i no ho dic perquè sigui el meu germà, però això sí que ho té... des que va néixer, ha estat sempre molt rialler. No ens pensàvem pas que fes res de profit. Ens ha donat una bona sorpresa.

-Ho veus?, no pots jutjar per les aparences. Cada persona és un misteri i et pot donar moltes sorpreses – va respondre ella, defensant-lo- . Es van conèixer aquella tarda i encara continuen junts.

-El teu oncle, filla meva, és actualment un reconegut pianista que viatja amb les més prestigioses orquestres per arreu, i qui ho hagués dit, quan va néixer amb aquella cara de ruc i de pallaso! No se sap mai! En canvi, jo, el teu pare, Gisela, tenint com tinc un coeficient intel·lectual de 130 no sóc més que un mestre escriptor.

-I et sembla poc, papa? Què hauries volgut ser?

-Un pallaso, per fer riure tothom!

-No m'ho crec... Pare, no t'ho prenguis malament... ja ho ets, perquè a l'institut, diuen que els alumnes s'ho passen molt bé amb tu, se'n riuen, perquè ets vehement, fas ganyotes, els expliques acudits... però també reconeixen que amb tu aprenen més història que amb cap altre professor. T'aprecien molt. Així que una mica pallaso ja ho ets...

-Doncs, ara ja no sé com em dic, Joan o Jonatan?

-Jonatan, Jonatan Prunera, i el teu alumne preferit, Pere Oliver.

-Sí, m'explica l'edat mitjana com si l'hagués viscuda.

-Has descobert que és un noi superdotat amb molta imaginació, però no afronta aquesta realitat i es fa passar per un alumne normal.

-Certament...

-Com jo, és el que faré d'ara endavant.

-Gisela, no ho facis...

-Però no és el que tu mateix vas fer? M'has dit que ho haig de decidir jo.

-Sí..., però crec que és millor que no repeteixis el meu error, ara hi veig clar. Has d'actuar tal com ets. No amaguis la teva virtut, fes realitat el teu somni, per tal que el teu somni arribi un dia a ser realitat. Què vols ser quan siguis gran, Gisela?

-Jo mateixa!

La meva filla té catorze anys actualment, està cursant tercer curs de Psiquiatria. Vam aconseguir que el departament d'ensenyament dissenyés un programa especial per a nens superdotats i així ha pogut viure amb transparència, sense ocultar la seva virtut. No va voler dissimular la seva intel·ligència com vaig fer jo. Va trobar un mestre que la va descobrir i lluità per tal que la meva filla fos feliç, perquè pogués ser ella mateixa, el seu més profund desig.

L'Hospitalet de Ll., 17 de juny de 2000.

[capçalera](#)